

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

02/2007

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník IX.

Vyšlo 2. 2. 2007

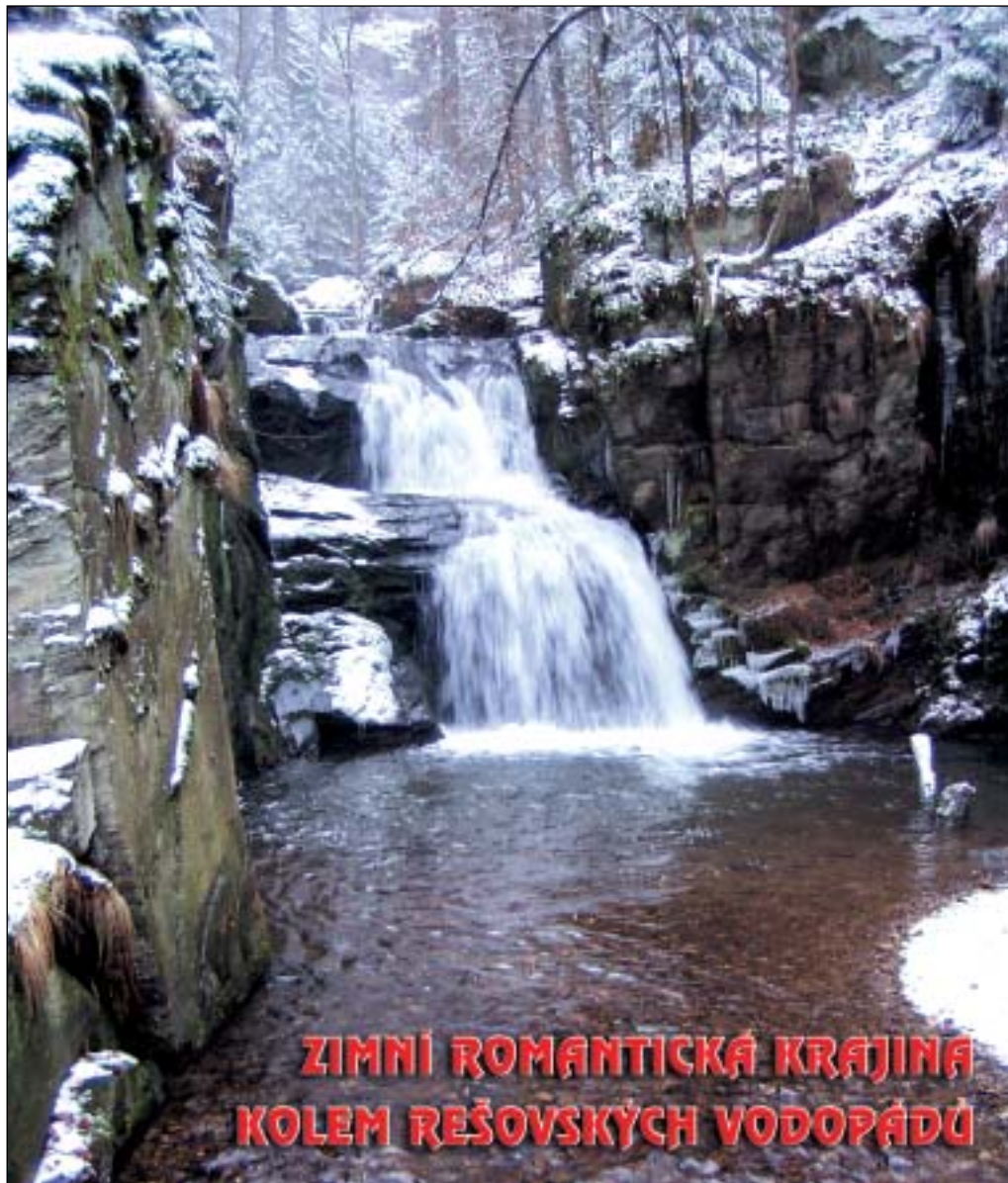
Cena 10 Kč

K zápisu do prvních tříd přišlo šestadevadesát dětí

První přívaly sněhu zaskočily řidiče i cestáře

**ZIMNÍ ROMANTICKÁ KRAJINA
KOLEM REŠOVSKÝCH VODOPÁDŮ**

Rýmařovská pekárna, jak ji neznáte, aneb Jak se peče chleba

Na hřebeny hor se vydali bílou stopou první odvážlivci

Aktuálně z města

Na Rýmařovsku neměl Kyrill tolik síly jako v Čechách

Prudká vichřice, která ve čtvrtek 18. ledna zasáhla značnou část Evropy, zmařila 27 lidských životů. Nejvíce byla postižena Velká Británie, kde zemřelo deset lidí včetně dvouletého dítěte. Většinu obětí tvoří automobilisté, na jejichž vozy spadly polámané stromy. Nepříznivé počasí narušilo leteckou i lodní dopravu. Řádění orkánu Kyrill, který dostal své jméno v Německu, si vyžádalo tři oběti i v České republice.

V rámci bývalého okresu Bruntál napáchal ve čtvrtek 18. a v pátek 19. ledna orkán nejvíce škod v Krmově. Spadlé stromy také na čas uzavřely železnici z Milotic do Vrba a tři silnice. Je obrovským štěstím, že si orkán v našem regionu nevyžádal lidské životy či těžké úrazy. To si uvědomuje i řidič Škody Octavia, který u Dětičova nad Bystřicí narazil do dvou padlých stromů a těžce poničil vůz. Hasič, záchranáři, policisté i cestáři zvládli krušné směny a odvážné zásahy na výbornou, energetici ještě v sobotu likvidovali závady na rozvodech do obcí, hodiny bez proudu byli třeba lidé z Široké Nivy. Majitelé rodinných domů opravovali povalené ploty, částečně zdemolované střechy a zpusťšené zahrádky. Vichřice poničila parky a také lesy, vstupovat do nich je stále nebezpečné. Škody se celorepublikově odhadují v řádu de-

sítek milionů korun.

Orkán postihl také Rýmařovsko, i když nedosahoval tak devastujících účinků jako jinde v Evropě anebo v Čechách. K odstranění spadlých stromů vyjžděl rýmařovský Hasičský záchranný sbor do Jamartic, na Skřítek, do Rudy, Stříbrných Hor, Ondřejova, na státní silnici č. 11 v Rýmařově a na hranici Moravskoslezského a Olomouckého kraje do Valšovského Dolu. Kvůli silnému větru havaroval za Ryžovištěm řidič nákladního vozidla Fiat Ducato. Silný porыв větru přelomil strom, který spadl na silnici přímo před přijíždějící vozidlo. Řidič již srážce nedokázal zabránit. Na autě vznikla škoda za 80 tisíc Kč. Naštěstí nedošlo ke zranění osob.

Vyvrácené a zlomené stromy, polomy a rozsáhlá devastace dřevin - takový je výsledek řádění orkánu v rámci celé republiky pro státní podnik Lesy České republiky (LČR). Je to největší větrná kalami ta v historii. Vichr způsobil jednotlivé i plošné vývraty, polomy a zlomy. Množství vývrátů bude zřejmě vyšší, neboť půda je promáčená, není zmrazená a stromy v ní nejsou tak pevně ukotveny.

„V důsledku řádění vichřice nám spadlo 18 tisíc m³ dřevní hmoty, což je 15 % celkové roční těžby,“ informoval o řádění živlu na

Rýmařovsku správce Lesní správy Lesů České republiky Janovice Ing. Pavel Koždoň. Přitom nejvíce postiženou lokalitou je údolí vedoucí z Dlouhé Loučky do Těchanova. Méně postižené jsou i další lokality. „Chtěl bych tímto upozornit turisty, zejména běžkaře, aby respektovali výstražné tabule a nevstupovali do poničených lokalit, aby vlivem padajících větví nebo narušených stromů po vichřici nedošlo ke zbytečnému zranění, a také aby tito lidé neztěžovali práci lesním dělníkům při odstraňování následků větrné smrsti,“ doplnil lesní správce Pavel Koždoň.

Podobné škody napáchal orkán na lesním porostu Spojených lesů, s. r. o. Vichřice zde poničila celkem 2 000 m³ dřevní hmoty, z toho jen na Rýmařovsku padlo za obětí řádění živlu 1 000 m³. „Celkem

obhospodařujeme 1 800 ha lesních porostů a při celkové roční těžbě 12 tisíc m³ dřevní hmoty bylo poškozeno asi 14 % z této roční těžby,“ upřesnil ředitel společnosti Spojené lesy, s. r. o., Ing. Oldřich Matula. Pokud to klimatické podmínky dovolí, budou se dřevaři neprodleně podílet na odstraňování poničených stromů a kmenů. Lhůtu na likvidaci škod po kalamitě mají do konce června. Ředitel Matula dále dodal, že z 80 % byla poškozena dřevní hmota napadená hnilobou. Stejně jako správce Lesní správy LČR Janovice upozorňuje Oldřich Matula zejména běžkaře a turisty, aby nevstupovali mimo turistické značení, protože vlivem sněhové pokrývky by mohlo dojít k dalšímu popadání narušených stromů či větví a ke zbytečnému úrazu.

JKo (čerpáno z www.novinky.cz)

Ilustrační foto: www.novinky.cz

Moravskoslezský kraj informuje

Bezpečnostní rada kraje řešila omezení pohybu v lesích na Bruntálsku; hejtman nabádá k opatrnosti v celém kraji

Bezpečnostní rada kraje dnes v souladu s rozhodnutím vlády ČR vyhlásila nouzový stav na Bruntálsku - tam vichřice v posledních dnech způsobila nemalé škody, jež je nutné rychle odstranit. Lesy České republiky odhadují poškození asi na třicet tisíc kubiků dřeva na celém území Bruntálska - tyto je nutné urychleně vytěžit a minimalizovat jakékoli nebezpečí pro občany.

„Lidé by neměli vstupovat do lesů na Bruntálsku, lokality budou označeny tabulkami, policie bude odklánět dopravu a hlídat vstupy. Kalami ta vyžaduje sice lokální odstraňování škod (nejsou poničené velké plochy lesa), ale týká se prakticky celého území Bruntálska, takže opatrnost je opravdu na místě,“ řekl ředitel krajského inspektorátu

Lesů České republiky Jiří Silvestr. V celém Moravskoslezském kraji vichřice napáchala škody na 250 tisících kubiků dřeva (ročně se v MS kraji vytěží asi 1,4 mil. kubiků dřeva), většinou lokálně, nejsložitější situace je právě na Bruntálsku, větší škody mají také na Ostravici v Beskydech.

Bezpečnostní rada kraje s okamžitou platností ustavila krizový štáb, který bude pracovat a řešit operativní problémy až do ukončení nouzového stavu (do půlnoci 5. února 2007). Znamená to mj. denní ranní operativní hlášení o řešení situace. „Opatření by měla zatížit občany minimálně. Zákaz vstupu do lesů na Bruntálsku se netýká turistických center - upravovaných sjezdovek, lyžařských vleků a lanovek, běžekých lyžařských tratí, pokud

nevedou přímo lesem, a rovněž parkovišť. Je ale také nutné říci, že by lidé měli být obecně opatrnější v celém kraji, byť se vyhlášení nouzového stavu týká pouze Bruntálska. Místní škody na porostech jsou i v dalších oblastech Jeseníků a Beskyd,“ upozornil hejtman a šéf bezpečnostní rady kraje Evžen Tošenovský.

„Do akce není třeba zapojovat armádu, podle operativní potřeby budou k dispozici hasiči, policie a samozřejmě další záchranáři,“ doplnil hejtman.

Informace byly zaslány všem dotčeným obcím s rozšířenou působností na Bruntálsku. Informace podá také ředitel krajské lesní správy Jiří Silvestr na tel.: 724 523 911.

Zpracovala Šárka Swiderová,
tisková mluvčí MSK

Na základě tohoto zákonného opatření budou policisté na Bruntálsku vykonávat namátkové kontroly v lesních oblastech. Přestupcům pak hrozí vysoké pokuty uložené ve správním řízení správním orgánem, kterému budou policisté tyto přestupky oznamovat. Občany tímto vyzýváme, aby především v zájmu vlastní bezpečnosti a ochrany zdraví uvedený zákaz dodržovali. OŘ PČR Bruntál

Tošenovský: Na horách chybí alternativní možnost zimní rekreace

Hejtman kraje Evžen Tošenovský dnes převzal petici podnikatelů v cestovním ruchu, kteří žádají o pomoc kvůli pozdnímu nástupu zimy a z toho vzniklým ztrátám z podnikání. Hejtman se shodl s předsedou Unihostu (Sdružení podnikatelů v pohostinství, gastronomii a cestovním ruchu) Zdeňkem Kopkou a předsedou krajské hospodářské komory Pavlem Bartošem na tom, že tato zima je poučením do budoucna. „Nelze spolehat jen na to, že napadne sníh a postavit podnikatelské záměry na jediném způsobu využití, v Beskydech i Jeseníkách chybí alternativní možnosti trávení volného času a re-

laxace v případě, že se nedá lyžovat. Je tedy třeba dobudovat infrastrukturu v cestovním ruchu tak, aby se turista zabavil kdykoli,“ konstatovali shodně Pavel Bartoš a Zdeněk Kopka.

„Velké možnosti v tomto směru dávají programy Evropské unie, v období 2007-13 k nám do kraje poplynou desítky milionů eur i do rozvoje cestovního ruchu,“ doplnil je hejtman Evžen Tošenovský. „Kraj nemůže ztráty z jakéhokoli podnikání nijak hradit, to by byla nedovolená veřejná podpora. My navíc neumíme posoudit (a ani to nemůžeme dělat), kdo měl a kdo neměl dobrý podnika-

telský záměr, kdo šel do nepřiměřeného rizika. Je to velké varování - nesoustřeďovat se jen na jednu úzkou sezónní aktivitu a spolehat přitom třeba na skvělé výsledky podnikání z předchozích dvou zim a nenabídnout žádné alternativy,“ konstatoval hejtman Evžen Tošenovský. „Věřím ale, že banky a leasingové společnosti by v tomto ohledu mohly být vstřícnější ke svým dobrým platícím klientům, kteří se kvůli pozdnímu začátku zimy dostali do mínusu, například v možnostech odkladů splátek,“ uzavřel hejtman.

Zpracovala Šárka Swiderová,
tisková mluvčí MSK

První přívaly sněhu zaskočily řidiče

Řidiči nemají začátek letošního roku vůbec snadný. A nejen oni. Poté, co museli před několika dny bojovat s ničivým orkánem, velkými větrnými poryvy a dávat pozor na popadané stromy na silnicích, vystřídaly tyto nesnáze první přívaly sněhu, které zkomplikovaly dopravu na celém území České republiky.

Předpověď meteorologů se naplnila a přinesla na mnoha místech naší republiky vydatné sněhové srážky, které způsobily na řadě českých dálnic a silnic sněhovou kalamitu. Velké problémy měli především řidiči nákladních vozidel a kamionů, někteří z nich bohužel vyjeli na letních pneumatikách, i v mírnějších stoupáních pak měli problémy a zablokovali komunikace. Sypače se nemohly dostat na dálnice a policie musela nájezdy na ně postupně uzavírat.

Ve středu 24. ledna byl v České republice zaznamenán výrazně větší výskyt dopravních nehod. Za tento jediný den se na českých silnicích stalo přes 1 100 dopravních nehod. To je více než dvojnásobek běžného počtu.

Výrazně tak narostla i hmotná škoda, která činí 53 milionů korun. Při těchto nehodách zemřel jeden člověk, tři lidé byli těžce zraněni. V Moravskoslezském kraji nebyla situace ve středu tak kritická. Silničáři ovšem varují, že kvůli nízkým teplotám se i nadále může na silnicích tvořit náledí. Řidiči si tak musí dávat pozor hlavně v horských oblastech. Bez zimní výbavy se neobejdou. První sněhové vločky začaly pokrývat v úterý 23. ledna po poledni komunikace také v bruntálském regionu a na Rýmařovsku.

„Naše osádky byly nepřetržitě v terénu, ale k větším problémům na Bruntálsku nedocházelo, první letošní sněhové přívaly jsme zvládali poměrně dobře,“ sdělil vedoucí provozu Správy a údržby silnic Moravskoslezského kraje se sídlem v Bruntále Otakar Pavlík. Silničáři zajišťují obslužnost nesjízdných komunikací do 30 kilometrů a pomáhá jim přitom devětadvacet sypačů a několik pluhů s radlicemi. V případě potřeby mají smluvně zajištěnu další techniku. Prioritu údržby komunikací přitom určuje

směrnice Moravskoslezského kraje. Pro letošní zimní období mají silničáři připraven dostatek posypového materiál, který je průběžně doplňován. „Řidiči by měli zejména v době sněžení způsobit jízdu povětrnostním podmínkám a stavu vozovky, neměli by zbytečně riskovat a nevyjíždět bez zimní výbavy, zejména ne na letních pneumatikách,“ doplnil vedoucí bruntálského střediska Otakar Pavlík. Silničáři také většinou nemohou ošetřit komunikace až na holý asfalt, jak se mylně domnívají někteří řidiči, jsou však povinni zmírňovat nepříznivý stav způsobený zejména vydatným sněžením.

Ani v samotném městě Rýmařově to neměli řidiči s první sněhovou nadílkou jednoduché. Značné problémy vyvstaly při zdolávání kopců, kdy se z prvního uježděného sněhu na městských komunikacích začala tvořit ledovka, zejména na Havlíčkově ulici. První sypač Městských služeb tudy projel až tři hodiny po vzniklém problému. Na ledovce neubrzdil své vozidlo v úterý 23. ledna krátce po 15. hodině řidič vozidla Kia na

křižovatce Okružní ulice a třídy Hrdinů. Při dojíždění ke křižovatce narazil do autobusu. Na osobním autě vznikla škoda za 8 tisíc Kč, na autobusu asi za 15 tisíc Kč.

V Jeseníkách od úterý 23. ledna do pátku 26. ledna napadlo 20 až 50 centimetrů sněhu. Za víkend 27. a 28. ledna pak dalších 20 až 40 cm nového sněhu. V některých oblastech je sníh nafoukaný až do výšky jednoho metru. Ve čtvrtek 25. ledna zde byl vyhlášen druhý stupeň lavinového nebezpečí. Druhý stupeň v praxi znamená, že při mechanickém zatížení je možný ojedinělý výskyt lavin. „Kolega teprve monitoruje situaci. Uvidíme, jak se bude vyvíjet. Z preventivních důvodů jsme ale lavinové nebezpečí vyhlásili už nyní,“ řekl dispečer horské služby v Jeseníkách Pavel Řeha. Druhý lavinový stupeň hrozí v Jeseníkách v oblasti Velkého a Malého Kotle, Červené hory, Kralického Sněžníku, Kamzičnicku a Jeleního žlebu. Všechny katastry jsou mimo turistické trasy. Turisté by proto podle záchranářů neměli značné trasy opouštět. JiKo

Nábor členů do jednotky Sboru dobrovolných hasičů

Požární ochranu na území města Rýmařova a jeho okolí zajišťuje Hasičský záchranný sbor MSK a jednotka Sboru dobrovolných hasičů města Rýmařova. Právě tato hledá do svých řad nového člena. Zájemci o členství v jednotce musí být v dobrém zdravotním stavu, ve věku od 18 do 40 let. Výhodou je bydliště v Rýmařově a podmínkou kladný vztah k požární ochraně. S dalšími dotazy k podmínkám vstupu do jednotky dobrovolných hasičů a k jejich práci se můžete obracet na Jiřího Polácha, tel. 777 693 539. Neváhejte a rozšiřte řady těch, kteří se vedle svého zaměstnání věnují této záslužné činnosti.

MěÚ Rýmařov

Odprodej nepotřebných zásob

**Městské služby Rýmařov, s. r. o.,
nabízí k odprodeji:**

- dveřní a okenní kování;
- zámky;
- průtokoměry (plynoměry a vodoměry - nejsou ocechované);
- různý drobný instalační, zámečnický a spojovací materiál.

Jde o věci nepoužité, ale staršího typu, do nových staveb dnes už nepoužívané. Do nabídkového seznamu lze nahlédnout a případný nákup uskutečnit ve skladu Městských služeb Rýmařov, s. r. o., na Palackého ulici od **6. 2. do 20. 2.** vždy v úterý a ve čtvrtek v době 10.00 - 11.30 a 12.00 - 13.30.

Tel. kontakt: 554 212 517 - pí Míčková.

Městské služby Rýmařov

Občané se seznámili s projektem Regenerace sídliště Dukelská

Za účasti zástupců města Rýmařova starosty Ing. Petra Kloudy a místostarosty Ing. Jaroslava Kaly, vedoucího odboru životního prostředí a regionálního rozvoje RNDr. Františka Čermáka a odborníků RNDr. Kamilly Krečmerové a Jiřího Šlězra se uskutečnilo ve středu 24. ledna veřejné zasedání, které se týkalo projektu Regenerace panelového sídliště Dukelská v Rýmařově. Více jak tři desítky obyvatel tohoto sídliště zúčastněných veřejného zasedání seznámil s projektem Ing. arch. Jan Divila z Arborea Březová, s. r. o. Představil zásadní problémové oblasti regenerace a přiblížil konkrétní

podobu projektu, který vychází z výsledků ankety, jež probíhala v letních měsících loňského roku. Seznámil přítomné s urbanisticko-architektonickým řešením, zejména s výměnou stávajícího městského mobiliáře - laviček, odpadkových košů, dále s návrhy nových chodníků a pěších komunikací a další vybaveností. Přiblížil konkrétní podobu výsadby zeleně a úpravy parkových a odpočinkových ploch a nových stání pro kontejnery na domovní odpad a upřesnil úpravy stávajících a vybudování nových odstavných a parkovacích stání. Podobně jako je tomu na většině našich sídlišť, nebu-

dou ani na Dukelské chybět dětská hřiště a v rámci technické infrastruktury nové osvětlení.

K projektu Regenerace panelového sídliště Dukelská měli možnost se vyjádřit občané v závěrečné diskusi. Kritizovali nevhodné osazení zeleně, zejména vzrostlými stromy. Podle návrhu by některé z nich mohly domům stínit a přinášet zimu, zejména v chladnějších měsících. Připomínky padaly i k záměru vybudování nových parkovacích ploch, které jsou podle některých občanů příliš daleko od domů a navíc nejsou propojena z Revoluční ulice na Dukelskou spojovací komunikací. Byl vznesen návrh na vybudování proti-

hlukové bariéry u zimního stadionu. Podle vyjádření zúčastněných odborníků by ovšem pouhá zeleň tento účel nesplnila a bylo doporučeno projednat tuto záležitost spíše s organizátory stadionu. (Pozn. redakce: Někteří fanoušci podporují hokejová mužstva boucháním plastovými kanystry o mantinely, což činí nadměrný hluk).

Na dotaz, kdy by mohla být regenerace sídliště zahájena, odpovídal starosta města Petr Klouda: „Všechno bude záležet na získání dotací, ale počítejme, že v letošním roce určitě ne. Předpokládáme, že zahájení regenerace se uskuteční v roce 2008 nebo 2009.“ JiKo

Odbory MěÚ informují

Živnostenský odbor MěÚ Rýmařov

Zákon o ochraně spotřebitele při uzavírání smlouvy o užívání budovy nebo její části

Timeshare

V 70. letech minulého století si začali lidé po celém světě kupovat části nemovitostí v atraktivních rekreačních oblastech. Složili se na provozní náklady a užívali si dovolené, kdykoliv chtěli. Po čase si začali na určitý počet týdnů v roce mezi sebou nemovitosti vyměňovat. Z tohoto způsobu dovolené se vyvinul timeshare, neboli „sdílení času“. Několik rodin si zakoupí uživatelské právo (většinou na 1 týden v roce) k části plně vybavené nemovitosti někde na mořském pobřeží. Řada klientů to chápe tak, že po určitou dobu v roce se stanou vlastníky nemovitosti.

V systému timeshare však nemovitost člověk nezíská, pouze kupuje časově určené právo k jejímu užívání.

Toto právo je možné - vyměnit za pobyt v jiném letovisku;

- zapůjčit rodině či přátelům;

- pronajmout za libovolnou cenu;

- prodat komukoli za jakoukoli cenu;

- nebo dokonce odkázat vlastním potomkům.

Kdo umí s timeshare nakládat, pochopí jeho princip a nestane se obětí podvodníků (ať prodejce či vlastníka), může procestovat celý svět.

Jak to všechno funguje?

Nejdůležitější jsou prázdninová

střediska, neboli resorty, hotelové a apartmánové komplexy po celém světě. Vlastníky nemovitostí jsou fyzické nebo právnické osoby, které prodávají „týdny“ marketingovým firmám a ty jim

shánějí klienty - potencionální kupce uživatelských práv k nemovitostem. Marketingové firmy jsou cestovní kluby, které mívají v ČR často název „cestovní kancelář“. Tyto společnosti kupují volné pobytové týdny v resortech a nakládají s nimi po svém. Pořádají prezentace, nabízejí reklamní dovolené a prodávají doživotní právo k užívání určité nemovitosti v atraktivních resortech. Všechno

zastřešují výměnné organizace.

Ty většinou nejsou majiteli nemovitostí, jen sdružují resorty a nabízejí je ve společném katalogu. Profitují z výměny, za kterou klient platí.

Timeshare je standardní způsob podnikání, pokud funguje tak, jak má. Objevuje se však stále více nesolidních firem, které se na tomto druhu cestování přizívají.

Často se jedná o tzv. „prázdninový balíček“, který většinou obsahuje:

- uživatelské právo na 6 týdnů po dobu 35 měsíců;
- okružní plavby;
- letenky;

- pronájem automobilů.

Tento balíček obvykle neumožňuje odstoupení od smlouvy. Pokud se nabízené služby nakonec neuskuteční, zaplacenou zálohu shrábne prodejce.

Každý, kdo zakoupí uživatelské právo k určité nemovitosti, je také povinen platit poplatek za údržbu. Někteří nesolidní střediska spolu s prodejci jej však neustále zvyšují a nastává dvojitý účinek:

- klienti přestanou poplatek platit a tím bez náhrady přijdou o své uživatelské právo, prodejci tak zdarma získají týdny, které již jednou prodali;

- kvůli neustálému zvyšování poplatků se na druhé straně snaží zákazníci své právo prodat, čehož využívají podvodné firmy, avšak veškeré smlouvy o prodeji jsou neplatné.

Další „novinkou“ jsou třeba stírací losy, kdy po jejich setření člověk zjistí, že vyhrál dovolenou. Místem předání je hotel, kde se však koná prezentace timeshare. Lidé se nechají natchytat a zaplatí nemalé částky. Výhra je totiž náležitě vydražena. Poukaz bývá ale pouze na pobyt, cestu a stravování si musí každý hradit sám.

Uzavírání timesharingových smluv v ČR upravuje Občanský zákoník v §§ 58-65.

Desatero doporučení pro spotřebitele:

1. Pokud vyhraje nějakou cenu nebo dovolenou, pro jejichž převzetí se musíte dostavit na prezentaci, mějte se na pozoru. Můžete být vystaveni několikahodinovému silnému tlaku na koupi timeshare nebo členství v holiday klubu.

2. Při koupi členství v holiday klubu během timesharingu na lodi máte daleko menší právní ochranu než při přímém uzavření timesharingové smlouvy.

3. Pokud budete osloveni na dovolené, nenasedějte do taxi nebo autobusu, které obchodní zástupce zajistí pro návštěvu prezentace. Společnosti často nabízejí místa velmi vzdálená od vašeho hotelu a mimo město, aby vám ztížily odchod z prezentace, pokud už toho budete mít dost.

4. Pokud si nejste obchodem jistí, odejděte. Ignorujte tvrzení, že takováto „speciální nabídka“ se již nebude opakovat. Jakmile podepíšete smlouvu, je obtížné od ní odstoupit.

5. Dávejte pozor na zálohové platby. Pokud

společnost zkrachuje před splatností vratné zálohy, nikdy své peníze zpět nedostanete. Mějte na paměti, že u timesharingové smlouvy nesmí poskytovatel na spotřebiteli požadovat jakékoli platby před uzavřením smlouvy ani po dobu, po kterou může spotřebitel uplatnit právo na odstoupení od smlouvy (§ 61 Občanského zákoníku).

6. Požádejte o podrobné informace o nákladech, zúčastněných společnostech a odpovědnostech. Vezměte si informace s sebou a přečtěte si je, než cokoli podepíšete. Nenechte se tlačít k podpisu na místě.

7. Pokud změníte názor, jedněte rychle! Zkontrolujte i drobně tištěný text ve smlouvě. Při uzavření timesharingové smlouvy existuje 15denní lhůta k odstoupení od smlouvy bez udání důvodu a dokonce 3měsíční lhůta, pokud smlouva neobsahuje náležitosti podle § 58 Občanského zákoníku. V případě členství v holiday klubu je odstoupení složitější.

8. Někteří prodejci mohou předávat vaše údaje úvěrovým společnostem - nenechte se dotlačit k půjčce peněz.

9. Než podepíšete dovolenou „zdarma“, zjistěte si vše o dalších nákladech. Často jsou vyšší než u luxusní dovolené, ale nabízí se menší výběr termínů a destinací.

10. Pokud vlastníte timeshare, bývá velmi obtížné jej prodat. Za nabídnuté zprostředkování můžete platit vysoký poplatek, o který ale přijdete, pokud se kupující neobjeví. Pokud máte potíže s holiday klubem nebo timesharingem, obraťte se na **Evropské spotřebitelské centrum**. Je zřízeno Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a funguje za finanční podpory EU. Pomůže s řešením spotřebitelských stížností a sporů.

Adresa:

Evropské spotřebitelské centrum při MPO ČR, Na Františku 32, 110 15 Praha 1. Tel. 22406 2046 (2017, 2672)

Jana Požárová s využitím materiálů ESC

Zdravotnictví

Oddělení chronické bolesti a rehabilitace obhájilo garanci kvality

Oddělení chronické bolesti a rehabilitace Podhorské nemocnice v Rýmařově obhájilo garanci, kterou uděluje Společnost pro studium a léčbu bolesti České lékařské společnosti JEP. Garance je potvrzením kvality poskytované péče. „Garance bude platit dva roky, tedy do roku 2009, kdy ji budeme znovu obhajovat. Česká lékařská společnost ji poskytuje na zákla-

dě prověřením technické a personální vybavenosti a s přihlédnutím ke kvalitě dosahované péče,“ upřesnil primář oddělení MUDr. Stanislav Horák.

Oddělení je zaměřeno především na léčbu bolesti při onemocnění pohybové soustavy, na poúrazové bolestivé stavy a sportovní medicínu. Vzniklo jako první svého druhu v okrese Bruntál již

v roce 1994. Loni oddělení přesídilo do nových prostor v hlavní budově Podhorské nemocnice v Rýmařově. „Spolu s otevřením moderního balneologického pracoviště, které citelně chybělo hlavně při léčení poúrazových stavů, tak vznikl dlouho očekávaný a potřebný léčebný komplex. Modernizace se dočkal také stacionář pro infuzní léčbu. To zřejmě ovlivnilo nárůst zájmu pacientů, který se v posledním čtvrtletí minulého roku zvýšil o 20 až 30 procent,“ uvedl primář. Oddělením projde ročně více než deset tisíc pacientů, z toho každým rokem jich přibude zhruba tisícovka.

Součástí oddělení je také úsek pro alternativní metody současné i tradiční medicíny. Nově vybudované balneologické pracoviště nabízí například podvodní masáže, minerální, přísadové a CO₂ koupele, perličkové koupele, vířivé končetinové koupele, Kneippovy šlapací koupele, či lymfatickou hydromasáž. K dispozici je špič-

kové vybavení jak pro kompletní elektroléčbu, tak i pro magnetoterapii, počítačově řízené natahování krční a bederní páteře, počítačovou gymnastiku cév, přístroje pro léčbu onemocnění mízního systému a otoků končetin, onemocnění cévního systému končetin, nejnovější počítačově řízené přístroje k laserové léčbě.

Oddělení také nabízí veškeré druhy léčebných masáží, klasické i sportovní masáže nebo například čínské masáže. V rámci individuální tělesné výchovy pracovníci oddělení ošetřují páteř Dornovou metodou, využívají metody Ludmily Mojžíšové, Vojtovu metodu, cvičení dle Brüggra, metody Hermachové, Pilates, dále cvičení na nestabilních plochách i míčích. Na oddělení v sekci alternativní medicíny provádějí všechny druhy akupunktury. „Činnost oddělení je po odborné stránce hodnocena kladně a jeho technické vybavení je na špičkové úrovni,“ dodal primář.

Simona Součková, tisková mluvčí

Oddělení chronické bolesti a rehabilitace Podhorské nemocnice v Rýmařově informuje

Rádi bychom touto cestou poopravili určitou nepřesnost, která se vloudila do dříve uvedených informací ve znění, že je možné na naše oddělení přijít bez lékařského doporučení

a bez objednání. Jak sami cítíte, není to prakticky možné, protože by v provozu oddělení nutně zavládl chaos. Naopak tedy objednání je nezbytné, protože na vyšetření a ošetření kaž-

dého pacienta tak případně dostatek času. Objednání je možné osobně u ambulantské sestry nebo telefonicky na čísle 554 253 335 nebo 554 253 337. *prim. MUDr. Stanislav Horák*

Nová výzdoba Podhorské nemocnice

Každý z nás byl někdy v nemocnici, ať už jako pacient nebo z jiného důvodu. Prostředí takové budovy nebývá nikdy příjemné. Lesklé podlahy, bíle natřená okna, jednobarevné chodby jedna jako druhá ..., to všechno nepůsobí na člověka zrovna příjemně, zvláště když má v takovém prostoru strávit nějaký čas jako pacient. V rýmařovské nemocnici se zamysleli nad tímto problémem a rozhodli se jej vyřešit.

Vedení nemocnice proto oslovilo místní základní uměleckou školu a poprosilo ji, zda by mohla prostřednictvím děl svých žáků pomoci interiéru nemocnice nějakým způsobem zpříjemnit. Z finančních prostředků nemocnice bylo pořízeno třicet skleněných rámu o rozměrech 100 x 70 cm, tzv. euroklipů, do kterých koncem loňského roku umístila Mgr. Kamila Hýžová se svými dvěma studenty Evou Mervovou a Mí-

chalem Vyhlídalem, jimž je třeba poděkovat, obrazy a výkresy dětí ve věku od 5 do 18 let ze ZUŠ Rýmařov a z rýmařovského gymnázia.

Jedná se především o práce z úspěšného loňského projektu Baroko, další pocházejí z výtvarné dílny gymnázia. V nemocnici nyní zdobí celé první patro interního oddělení a oddělení ošetrovatelské péče. Výhodou instalace jak v jednotlivých nemocničních pokojích, tak na chodbách je variabilita euroklipů, které zde budou k dispozici natrvalo, takže je možná i průběžná obměna obrazů, která může v budoucnu probíhat bez jakýchkoliv problémů. Původní záměr vyzdobení a tím samozřejmě i oživení rýmařovské nemocnice byl tedy ve spolupráci s místními školami dotažen do úspěšného konce. Není sporu o tom, že výzdoba jistě potěší nejen mnohé oko pacientů-

vo, ale i zaměstnance nemocnice. Vrchní sestra oddělení, v němž jsou práce dětí umístěny, Květa Zifčáková si nové prostředí velmi pochvaluje: „Je to moc pěkné. Nám se to moc líbí i návštěvy pacientů si to pochvalují. Jsou to obrázky od dětí, takže si

starší lidé alespoň připomenou dětství.“

Určitě existuje ještě mnoho podobných zařízení, která potřebují nějakým způsobem zpříjemnit svůj vzhled. Proto doufejme, že toto vylepšení nebylo poslední.

LuK

Školství

Zápis žáků do prvního ročníku

Minulý týden proběhl na Základní škole Rýmařov zápis do prvního ročníku. Již před čtrnácti dny zde však byly předškolní děti na návštěvě se svými učitelkami z mateřské školy, aby si moh-

ly na vlastní kůži vyzkoušet sezení v lavicích, které je čeká v příštích letech.

Zápis probíhal v budově školy na Národní č. 15, kde budou první třídy v září umístěny, v pátek

26. ledna odpoledne a v sobotu 27. ledna dopoledne a zúčastnilo se jej 96 dětí. Akci doprovázela celou dobu pohádková postava Krtečka, který tvořil jakousi kulisu této významné události. Děti procházely několika školními třídami, kde pro ně byly na šesti stanovištích připraveny různé aktivity. Ty měly za úkol hravou formou přezkoušet školní zralost budoucích prvňáčků, kteří tak poznávali barvy, předměty, tvary, mohli se dokonce pochlubit znalostí základních čísel a písmen abecedy. Motorické schopnosti dětí byly prověřeny při veselém bubnování. V další třídě pak probíhaly dovednostní hry. Jakmile děti absolvovaly celý proces zápisu, dostaly od školy upomínkové dárečky a fotografii s Krtečkem od samotného ředi-

tele školy Mgr. Miloslava Horkeho.

Po vyhodnocení výsledků zápisu byl ustanoven počet nových tříd prvního ročníku 2007/2008, které budou celkem čtyři. V každé z nich by mělo být kolem dvaceti prvňáčků, jak nově přijatých, tak těch, kteří minulý rok dostali odklad nástupu na základní školu. Letos bylo o tento odklad podáno 24 žádostí.

Od školního roku 2007/2008 bude probíhat výuka již podle nových směrnic školního vzdělávacího programu (ŠVP). Letošní prvňáčci tedy budou tvořit zároveň první skupinu dětí, na niž bude tato forma vyučování aplikována. Přejeme jim mnoho úspěchů nejen v následujícím školním roce, ale i v celém budoucím studiu. *LuK*

Stužkovací ples gymnázia 2007

Stalo se tradicí, že plesovou sezónu v Rýmařově zahajuje Stužkovací ples gymnázia. Ani letos tomu nebylo jinak. Ples se uskutečnil v sobotu 13. ledna 2007. Jeho moderování se chopili studenti předmaturitních ročníků Ludmila Ondrašíková a Lukáš Vepřek. Kromě zmíněných moderátorů večerem provázela a k tanci a poslechu hrála

skupina EGO z Hořic. Součástí plesu byla také sponzorská vystoupení skupiny bříšních tanečnic Dambra z Bruntálu a studentky 3. ročníku gymnázia Zuzany Bučkové (aerobik).

Touto cestou bychom rádi ještě jednou poděkovali všem sponzorům, bez kterých by se ples nemohl pořídat. Právě díky nim se

setkal s mnoha velmi pozitivními ohlasy. Všichni si jistě na tento ples uchováme krásné vzpomínky. Nyní už je ovšem pro maturanty nejvyšší čas nechat zábavu zábavou a s chutí (?) a úsměvem (?) se začít připravovat na maturitu a přijímací zkoušky na vysněné vysoké školy.

Marta Merková, oktáva

Den otevřených dveří na Střední škole Rýmařov

V úterý 12. prosince 2006 a posléze i v úterý 23. ledna 2007 se na Střední škole Rýmařov konal Den otevřených dveří. První prosincový kontakt byl určen převážně žákům a výchovným poradcům základních škol. Jeho úkolem bylo seznámit zájemce s nabídkou studijních a učebních

oborů, které škola nabízí od září 2007. Přichází žáci se příšli informovat a prohlédnout si prostory, kde možná stráví tři až čtyři roky denní výuky. Vybrat si mohou z několika oborů: Hotelnictví a turismus (studijní obor ukončený maturitní zkouškou), Opravář zemědělských strojů, Kuchař-číš-

nik pro pohostinství, Hutník (učební obory ukončené získáním výučního listu).

Školní budovy, odloučená pracoviště dílen a školní jídelnu si prohlédlo zhruba 200 žáků 9. tříd základních škol. Poděkování patří vedením základních škol z Rýmařova a Břidličné, která umožnila žákům navštívit tato zařízení a vytvořit si konkrétní představu o prostředí, v němž probíhá teoretické i praktické vyučování.

Druhá možnost k prohlédnutí školních prostor byla dne 23. 1. 2007 od 9 do 17 hodin. Této možnosti již využívali zejména jednotliví vážní zájemci o studium, často v doprovodu rodičů. Každý návštěvník byl přivítán průvodcem, který mu také zodpověděl praktické dotazy. Díky tomu se potenciální kuchaři a číšníci mohli informovat o průběhu praxe, které probíhají převážně na pracovištích restauračních a hotelových zařízení, jako je například Sporthotel Kurzovní, hotely Neptun, Kamzík, Praděd, Excelent,

restaurace U Dvou císařů, Šternberský Dvůr, R-klub, penzion Relaxa, chata Ztracenka, KD Břidličná, ale také v místní školní jídelně a jiných zařízeních.

Budoucí studenti oboru Hotelnictví a turismus si prohlédli učebny pro teoretickou výuku v prostorách školy na ulici Julia Sedláka 18. Všichni návštěvníci byli mile překvapeni, když jim studenti pod dohledem učitelů odborného výcviku předvedli flambování palačinek a k tomu připravili slavnostní tabule a malé občerstvení. Zájemci o obory Opravář zemědělských strojů a Hutník měli možnost vidět vybavení školních dílen a také si prohlédnout výrobky současných i bývalých žáků.

Uchazečům o obor Hutník byla 25. ledna umožněna mimořádná prohlídka provozu společnosti Al Invest Břidličná, a. s., kde bude ve 2. a 3. ročníku probíhat odborný výcvik. Exkurze se zúčastnilo 20 žáků z 9. tříd základních škol z Rýmařova, Břidličné a Anděl-

ské Hory. Po přivítání personální ředitelkou Ing. M. Kohoutkovou proběhla v zasedací místnosti podniku prezentace výrobního programu a uchazečům byla nastíněna jejich perspektiva ve společnosti Al Invest. Skupina byla provedena provozem válcoven a úpravami plechů. Všem byl předán upomínkový balíček a poskytnuto malé pohoštění. Akce byla hodnocena velmi pozitivně i vzhledem ke skutečnosti, že rozhodování o budoucí profesní dráze ve věku kolem 15 let není jednoduché a seznámení chlapců se skutečným budoucím pracovištěm může jejich

rozhodování usnadnit. Společnost Al Invest se finančně podílí na vyučení žáků v oboru Hutník a současně jim po absolvování Střední školy Rýmařov garantuje okamžité uzavření pracovní smlouvy. Za kolektiv Střední školy Rýmařov patří poděkování všem návštěvníkům a hlavně všem studentům za projevený zájem o nabízené studijní či učební obory a také přání všem žákům 9. tříd, aby jejich volba byla ta správná a úspěšná.

Za Střední školu
Rýmařov Eva Holubová

Fota: archiv SŠ Rýmařov

Omluva za tiskovou chybu v článku Vánoční bábovka!

Podarilo se vám upéct vánoční Prezidentskou bábovku podle uvedeného receptu? (viz první číslo Rýmařovského horizontu 2007). Pokud ano, přijměte náš upřímný obdiv! Pokud ne, přijměte naši upřímnou omluvu!

Z receptu se při přípravě článku „vytratila“ mouka, proto správné znění doplňujeme o 300 g polohrubé mouky. Všem domácím pekařům se moc omlouváme!

Eva Holubová, Střední škola Rýmařov

Stoprocentní úspěšnost žáků ZUŠ Rýmařov

Základní umělecká škola v Rýmařově nabízí svým žákům odbornou přípravu na talentové zkoušky na střední i vysoké školy. Hodiny výtvarné výchovy jsou zaměřeny především na nároky, které kladou odborné školy na zájemce o studium při přijímacích talentových zkouškách. V jednotlivých hodinách se tak probírá studijní kresba, malba zátiší, portréty, postavy (podle živého modelu), žáci se dále zdokonalují v perspektivě či studijnímu modelování, učí se také abstraktnímu ztvárnění pojmů. K práci se užívají klasické i zcela netradiční techniky a materiály. Součástí studia je i seznámení se základy textilní výroby a grafiky. K dispozici je i nová keramická pec. Přístup k žákům je většinou individuální podle toho, na kterou školu se chtějí přihlásit. Požadavky jednotlivých škol a studijních oborů se totiž mnohdy liší. Proto každá příprava probíhá, dá se říct, na míru. Několikrát ročně se také konají více-

denní výtvarné kurzy, tzv. plenéry, přímo v přírodě, v nichž se žáci učí zachytit krajinu kolem sebe. Již dvakrát byla dále uskutečněna návštěva kovářského workshopu.

Letos se na střední školy připravovalo pět studentek. V lednu probíhaly přijímací talentové zkoušky a všechny tyto účastnice na nich i přes velkou konkurenci uspěly. ZUŠ Rýmařov i redakce RH jim tedy přeje mnoho úspěchů při dalším studiu v novém prostředí i kolektivu. Jsou to: Regina Čtvrtlíková (Střední umělecká škola Ostrava, obor Užitá fotografie a media), Marie Šínová (Střední umělecká škola Ostrava, obor Výtvarné zpracování keramiky a porcelánu), Jana Olehlová (Střední umělecko-průmyslová škola textilní v Brně, obor Modelářství a návrhářství oděvů), Adriana Karlová

(Střední škola průmyslová a umělecká Opava, obor Tvorba hraček a dekorativních předmětů) a Nikola Skoumalová (Střední průmyslová škola oděvní, obor Modelářství a návrhářství oděvů). Za úspěchem všech absolventek stojí nejen jejich vrozené nadání, ale především intenzivní příprava pod vedením učitelky Mgr. Kamily Hýžové. Základní umělecká škola doporučuje zahájit přípravu na přijímací zkoušky alespoň dva roky předem. LuK

Fota: archiv ZUŠ Rýmařov

ZAPIS
DETI DO 1. ROČNÍKU
 ZÁKLADNÍ ŠKOLY, RÝMAŘOV, ŠKOLNÍ NÁMĚSTÍ 1,
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
 (DŘÍVEJŠÍ ZVLASTNÍ ŠKOLA)
 SE USKUTEČNÍ

V PÁTEK 9. ÚNORA 2007
OD 13 DO 17 HODIN

**V BUDOVĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY
 NA ŠKOLNÍM NÁMĚSTÍ V RÝMAŘOVĚ.**

JE MOŽNO SE INFORMOVAT I TELEFONICKY NA ČÍSLE 554 212 377
 A DOHODNOUT INDIVIDUÁLNÍ TERMÍN NAVŠTĚVY ŠKOLY.
 RODIČE ŽÁKŮ S VÝKOVÝMI OBTÍŽEMI NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE
 MOHOU TĚTO DOBY VYUŽÍT TAKÉ KE KONZULTACÍM
 S PEDAGOGICKÝMI PRACOVNÍKY ŠKOLY.

V kůži ... pekaře aneb Jak se dělá chléb

Motto: „O chlebu se tvrdí, že se nepřejí, tvrdí se to už hodně dlouho, ale nikdy se neříká proč.“

(Michal Černík: *Tajemství dobrého chleba, sb. Tráva roste až k moři*)

Redakce Rýmařovského horizontu pro vás letos připravila nový seriál reportáží, jejichž tématem budou běžné profese, s nimiž se setkáváme každý den, ale ne vždy si uvědomujeme jejich nezbytnost v našem životě i skryté kouzlo. Seriál bude vycházet jednou za dva měsíce a můžete se těšit na reportáže přímo z jednotlivých pracovišť. Jako první vám přinášíme článek o práci v pekárně, který doplňujeme popisem výroby klasického pekařského výrobku - chleba.

Chléb je asi nejzákladnější potravina v každé domácnosti. Jíme ho takřka každý den. Při návštěvě obchodu s potravinami nalézáme vždy v oddělení s pečivem nejrůznější druhy chleba, rohlíků a spoustu dalších pekařských výrobků. Kde se ale berou a jak se vyrábí, vám objasníme v ná-

sledující reportáži. Není to totiž tak jednoduché, jak se na první dojem zdá. Kdo zkoušel někdy upéct domácí chléb, jistě nám dá za pravdu.

Rýmařovská pekárna, s. r. o., nám umožnila návštěvu svého provozu, a tak jsme mohli nejen zhlédnout kompletní výrobu jednotlivých pekařských výrobků, ale především vyslechnout spoustu zajímavých informací a postřehů o práci pekaře přímo od profesionálů. V dnešní době bohužel není tato nesmírně důležitá profese příliš lukrativní, a tak je nových pekařů vystoupivších z odborných škol nedostatek. Proto bychom chtěli demonstrovat kouzlo tohoto zaměstnání, které přináší nejen starosti, ale především - když se věci daří tak, jak mají - pocit z dobře odvedené práce.

reportáž

Ihned za dveřmi pekárny vdechujeme nádhernou vůni čerstvého pečiva, které je vyskládáno v bedýnkách a připraveno pro rozvoz do jednotlivých obchodů. Posléze nás vítá jednatel pekárny Ing. Zdeněk Filipčík a vedoucí František Radič a usedají s námi k příjemnému hovoru o své práci. Návštěva provozu pekárny nás ještě čeká.

jí pod tuto kategorii. Základní rozdělení je na chléb klasický a různé chleby speciální (celozrnný, toustový ad.). Klasický chléb pak má dvě velikosti (kilový a šestisetgramový). „Klasický chléb je dnes vytlačován těmi speciálními. Ještě před šesti sedmi lety se vyrábělo devadesát procent klasického a deset procent speciálů. Teď je to padesát na padesát,“

Příprava těsta a ingrediencí

Jak jsme již nastínili v úvodu, zaměřili jsme se především na výrobu chleba. Není totiž chléb jako chléb. Rýmařovská pekárna vyrábí přes deset druhů tohoto pečiva a ještě v několika různých gramážích, celkem tedy existuje asi dvacet různých výrobků, které spadá-

dodává k poměru obou základních druhů Ing. Zdeněk Filipčík. Kolik lidí je potřeba na výrobu chleba? František Radič po krátkém zamyšlení odpovídá: „Na výrobě chleba se podílí vlastně tři lidé. Mísič - připravuje těsto k dalšímu zpracování - a pekař s pe-

Sázení chleba do etážové pece

kařkou, kteří těsto zpracují, natvarují, upečou.“ Celý proces vypadá velmi jednoduše, avšak není tomu tak.

Povzme si tedy krok po kroku, jak probíhá výroba klasického chleba. Mísič musí přijít do pekárny nejméně dvě hodiny před vlastním pečením, aby si stihnul

dvacet minut zrát a kynout. Pak se znovu přemíchá, aby se mohlo přelít „o patro níž“ do násypného koše, z něhož těsto přes děličku přebírají další zpracovatelé. Ti tvarují jednotlivé bocháňky a vkládají je do pedigových ošatek (z dřevěného rákosu) vysypávaných moukou, kde těsto přibližně

František Radič kontroluje průběh pečení chleba

vypočítat a nachystat jednotlivé suroviny (mouku, droždí, kvas, sůl, kmín, vodu, různé cereální směsi atd.), až je vše připraveno, začíná se vznikat hmota míchat ve velkých dížích. Proces míchání probíhá v naprogramovaném stroji a trvá přibližně devět minut. Vymíchané těsto pak musí přes

jednu hodinu znovu zraje a kynout (ošatky způsobují onen specifický vzorek na povrchu chleba). Formy na jednotlivé druhy pečiva se vymazávají olejem, u chleba se vysypávají moukou.

Poté se bochníky vyskládají na pás, který zajíždí do pece. Ta je nastavena nejprve na 250 °C, ale

Moderní mísičí stroj na těsto

Vkládání vánoček do průběžné pece

pak se teplota postupně snižuje přibližně na 190 °C. Všechny pece jsou vytápěny plynem. Pekárna musí vlastnit záložní zdroj energie, aby mohla péct i v případě náhlého výpadku proudu elektřiny. Jakmile je chléb upečen, což trvá 35-40 minut, vyjímá se z pece ven a jde rovnou na export. Těsně před pečením i po něm je chléb ještě zavlažován vodou, aby získal potřebný lesk.

V jedné peci se peče zároveň 140-160 bochníků chleba (podle gramáže). Pokud se jedná o chléb balený, musí se nechat před zabaláním pečlivě vychladnout, protože jinak by se zapafil a rychleji zkazil. Celý proces je tedy po-

Jaké pekárna potřebuje suroviny? Například mouku, která se používá na pečení chleba, v obyčejném obchodě neseženete. Jedná se o speciální pšeničnou a žitnou mouku chlebovou, která je dodávána přímo z mlýna. Každá mouka má odborné číselné označení, které udává objem nespalitelných látek. Obecně platí, že čím vyšší číslo mouka má, tím více obsahuje popela, a je tedy tmavší (číslo se pohybuje řádově od 900 do 1500). Překvapilo nás, že droždí se například v České republice vůbec nevyrábí a musí se dovážet. Pekárna tedy odkupuje droždí francouzské, které je ovšem vyráběno v Polsku. Do speciál-

Pečení vánoček v průběžné peci

měrně rychlý, ale pro velké množství pečiva i jeho druhů musí být pekárna připravena na pečení jednotlivých výrobků minimálně dvanáct hodin dopředu. První ranní rozvoz začíná ve tři hodiny ráno. Rýmařovská pekárna rozváží své zboží nejen po Rýmařově, ale i do okolních měst (Bruntálu, Šumperka, Šternberka, Zábřehu ad.). Rýmařovská pekárna má i vlastní podnikovou prodejnu na Radniční ulici. Ještě teplé pečivo přímo z pece si mohou zákazníci koupit též ve stánku u pekárny, který je otevřen ve všední dny dopoledne a v neděli odpoledne.

ních chlebů pak jsou potřeba nejryznější směsi zrní a cereálií.

Pekař musí přesně znát vlastnosti všech surovin a podle toho například upravovat množství a teplotu vody. To ovšem umějí pouze ti největší odborníci s mnohaletou praxí, a proto bychom měli umět ocenit kvalitu chleba, neboť opravdu dobrý chléb umí vyrobit málokdo. František Radič nám prozradil jedno krásné a především pravdivé rčení: „Tuhá těsta - vyhání pekaře z města,“ a dodává k němu: „Takže musíme dělat těsta optimální, to znamená, že on (pekař) musí umět vycítit, jaká

ta hustota, tuhost těsta by měla být, aby bylo kvalitní.“

Pokud jste někdy nebyli spokojeni se zakoupených chlebem - byl tvrdý, kyselý či se vám při krájení příliš drobil - většinou byl na vině lidský faktor. Pekařská práce, ač se to nezdá, musí být velmi přesná a pečlivá. Při výrobě pečiva opravdu záleží na drobnostech, jako jsou výkyvy teploty jednotlivých surovin a jejich množství, nepřesná doba zrání, špatné promíchání těsta - každá nepatrná obměna těchto faktorů může chléb patřičně poznamenat a zkazit. Pekař tedy musí přemýšlet a s těmito odchylkami počítat.

vanou i vlastní normu pro výrobu zdravotně nezávadných potravin, tzv. HACCP, ve které si stanoví kritická místa výroby, která by mohla negativně ovlivnit zdravotní nezávadnost vyráběných produktů. Jsou to např. doba pečení, teplota pece, skladování surovin apod.

Nyní již známe výrobu chleba teoreticky. Pojdme si říct, jak vypadá v praxi. Rýmařovská pekárna, s. r. o., je trochu specifická ve využití svých prostor: „My jsme moderní pekárna, jsme na patře. Jinde mají ty pekárny za sebou mísírnu, zpracování, pec, expedici. To jinde nebývá, že by to měli

Výroba svatebních koláčků

Během procesu pečení musí být těsto občas kontrolováno a ochutnáváno, aby se nestalo, že je například málo slané ap. Ing. Zdeněk Filipčík dává k dobru historiku, jak se jednou podařilo dát do rohlíků namísto soli cukr, tudíž pekárna vyrobila omylem celou jednu dávku sladkých rohlíků. Co se týče ingrediencí ve výrobku, všechny musí být pečlivě vypsány na obalu (u speciálních chlebů). Na otázku, zda je chléb zdravý, odpovídá, že chléb obsahuje především různé složky vitamínu B a minerály.

Všechny pekárny musí dodržovat veškeré zákony a normy platné v ČR a EU, ale musí mít zpraco-

ve dvou patrech,“ hlásí hrdě František Radič. V horním patře se skladují suroviny, takže zde nalézáme spousty pytlů s moukou, které zabírají celou jednu místnost, ve které je i obrovská nádoba s olejem, dále pak pytle se zrním, s různými semínky, s kmínem a další. Nacházejí se zde také velké díže, kam se tyto suroviny sypou. Ty se pak vkládají pod spirály míchacího stroje, který z nich během chvíle vyrobí těsto. Zároveň se v této místnosti kromě těsta míchají různé krémy a nádivky. Těsta zde umíchaná se přelévají otvorem v podlaze rovnou do spodního patra pekárny. Další naše kroky tedy vedou

Výroba kynutých knedlíků

o patro níž. Čím jsme blíže, tím pronikavější je silná vůně a horko z velkých nerezových pecí, kolem nichž se pohybuje spousta lidí v bílém a se sífkami na hlavě. Tí stojí u jednotlivých sekcí a dělají svou práci. Jeden cosi míchá, druhý zpracovává těsto, třetí sází do pece plechy s vánočkami, jiný zase převáží pečivo z jednoho místa na druhé. Všude je živo. Všude se něco děje. Tok práce se nesmí zastavit, neboť vše závisí na organizaci chodu celé pekárny. Hala je také plná velkých moderních strojů, kde se peče, smaží, řeže, krájí, tvaruje. Většinu místa zde zabírají dvě obrovské pece.

Výroba studených pokrmů

Jedna z nich se právě rozpaluje pro kynoucí bochníky chleba. Má několik etáží. Druhá pec zase pomalíčku pohlcuje krásné spletené nakynuté vánočky. Na druhé straně vyjždějí zlaté propečené a lesklé.

V jedné sekci sází na plech několik žen kuličky svatebních koláčků. Práce jde všem pěkně od ruky. Vše kolem radostně fotíme. Zaměstnanci, ač se zpočátku trochu stydí, nakonec sami před objektivem pózuji. Vcházíme do dalších míst, kde se vyrábějí koblihy. František Radič nám ukazuje jednotlivé přístroje, jejichž důmyslnost nás ohromuje.

Vstupujeme do studené kuchyně.

Výroba vky

Zde paní zrovna balí šunkové bagety. Nachází se zde chladicí místnost, kde se musí všechny zde vyrobené produkty skladovat. Volá nás pekař, který obsluhuje pec, abychom se šli podívat, jak do ní vkládá chléb. Bochníky z ošatek mizí pomalu na širokém pásu a zajiždějí do vyhřáté pece. V průběhu pečení se sem pak vracíme ještě dvakrát, abychom mohli zkontrolovat, jak bochníky v útrobách pece krásně tmavnou. Naši exkurzi končíme v expediční hale, kde již čekají bedýnky s voňavým hotovým pečivem na řidiče, kteří je nakládají do aut a odvázejí do obchodů. Zároveň

náš průvodce odborně kontroluje a komentuje jejich kvalitu. „Já se podívám a vidím,“ demonstruje svou znalost a nám nezbyvá než žasnout nad jeho zkušeným okem. Nám jako laikům připadají všechny výrobky stejné.

Sortiment pekárny je tedy velmi široký. Kromě chleba a rohlíků se zde dělají vky, koláče, koblihy, vánočky, knedle a spousta dalších druhů. Specializací této pekárny je studená kuchyně, v níž se vyrábějí chlebičky, obložené bagety a podobné výrobky obsahující náplně, které potřebují být chlazeny.

Rýmařovská pekárna dnes vyrábí na 150 druhů pečiva a je ochotná

Výroba moučníků

vyřídít i rychlé objednávky. Otvírá se tudíž i prostor k experimentování a výrobě nových vlastních druhů. Pracuje se ve třech směnách a v každé je pouze jeden míšič, který má všechny druhy na starosti. Abychom si udělali představu o množství, pekárna denně vyprodukuje až deset díží těsta na chléb a osm díží na rohlíky (pro srovnání: v jedné díži je přibližně 120 kg mouky), z nichž se upeče až 1,5 tuny chleba a 25 tisíc rohlíků.

Jaká je pekařina jako zaměstnání? František Radič k tomu říká: „Pekařina je náročné povolání. Kdyby se všude tak poctivě makalo jako v pekárnách, tak se máme

svém oboru dlouhá léta, aby se vypracoval na opravdového odborníka. Zkušených pekařů je přitom velký nedostatek, proto si pekařští mistři musí vychovávat vlastní „tovaryše“ i z nekvalifikovaných lidí, což je vzhledem k nárokům dosti obtížné a zdoluhavé. Přesto je tato práce velmi krásná a užitečná, a když už se někdo stane pekařem, práce ho většinou velmi baví. Stále se rozvíjející technologie navíc umožňuje nové postupy a mnohá zlepšení a zefektivnění pekařské práce.

Tak jsme se dostali až na samý konec naší exkurze po pekárně, která se nám velmi líbila. Doufáme, že se nám podařilo

Rýmařovský mazanec připraven k expedici

dobře. Protože v pekárnách se musí dřít.“ Podmínky jsou dost těžké. U pecí je horko, nesmí se nic zanedbat, důležitá je neustálá pozornost, rychlost, nic se nesmí zkazit. Pekárna v Rýmařově zaměstnává celkem asi osmdesát lidí. Zaměstnanci, kteří se přímo podílí na výrobě pečiva, mají obrovskou zodpovědnost. Hlavní pekař musí znát značné množství receptur, neboť každý výrobek (nejen chléb) má přesné složení, na něž musí pekař dávat bedlivý pozor, aby vše sedělo tak, jak má. Samozřejmě nesmírně důležitá je praxe. Pekař musí pracovat ve

zprostředkovat její kouzelnou atmosféru i vám, čtenářům. Až si příště budete krájet chléb, zkuste si uvědomit, jak složitý je proces jeho výroby. Neberte jej jako samozřejmost. Za jeho výrobou stojí mnoho těžkého úsilí a práce, kterou je třeba ocenit.

Chtěli bychom velmi poděkovat Ing. Zdeňkovi Filipčikovi za umožnění návštěvy a sepsání této reportáže a panu Františku Radičovi za odborný výklad a provedení po provozu. Přejeme jim, aby jejich pekárna sloužila lidem i nadále tak dobře jako doposud.

JiKo a LuK

Studentský klub

Literární a výtvarná soutěž Marie Kodovské

poezie

Karolína Košařová

dnes je trochu divnej den

se sedřenejma patama do krve
na rozmočený louce zakopává o palce
vyzbrojena papírovým pilníkem na nehty
nadvakrát zlomeným

jen si to představ
říkám si
jak tam stojí dávicí se nevědomostí
jen se na ni podívej
říkám si
stojí tam uprostřed
a
křečovitě svírá kus křídla z anděla

*modlím se k sedmikrásce
- za tu holku i za sebe*

se sedřenejma patama do krve
a úsměvem opuštěného dítěte
v žilnatejch rukou popel z křídla
v rukou, kterejma prošel celej prašivej svět
(pohřbít svýho anděla chce odvahu)

*modlím se k sedmikrásce
- neustále*

až jednou
setkaly jsme se nečekaně
(a trochu brzo)
ale jsem vděčná
dovedla mě k rezavý řece

prosím žádněj pláč ani černý hábity

nikdo se nesmí zlobit
vždyť
- jen mě dovedla tam
kam se sype popel z křidel

Jednoho pozdního
odpoledne u Vltavy

Sama na polorozpadlé zídce
pozorovat jen tak hebké vlny
Sametová loďka
dva zamilovaní kradoucí si navzájem
láskyplné pohledy
jak já jim závidím!
když nejsi se mnou

Paprsky tenké jak pavoučí nitka
už nemohou dál (ani hřát)
Vánek pohrává si s mým uplakaným srdcem
a šustí jako pomačkaný alobal
Smích dvou stařečků
šťastných jako kdysi
že jsou spolu
že jsou

...

Uvězněna v plastové labuti
tluču čerstvě přistříhnutými křídly
v chodidle zlomenou zátku od piva
Ach jo!
/I ty kachny jsou tu dvě.../

...

Zašlápnout poslední cigaretu
zmačkanou krabičku nechat plavat

Odcházím vzpřímeně (zvenčí)

Nepoučitelná

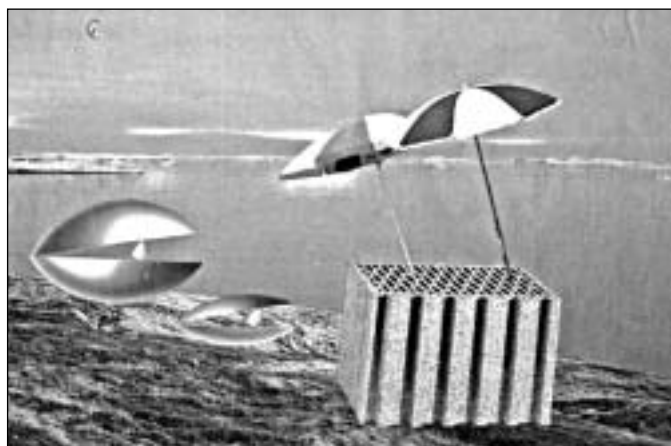
odstřelovači citu
tvá duševní impotence
nezklamala
přesto - vplouvám do
děsivě známého bytu
po ledu tančím tence
jako malá
zas něco předstírám

hladce i obrace
kreslíš mi uzlíčky
na kůži
v kaluži
hloupých
a bezpředmětných slov

vlasy nechám
na polštáři

nechám tě je posbírat
až na *jeden*
ten pro ni
to ať ví...

lháři

Marta Gärtnerová - Smutek léta

**Studentský klub SVČ zve na výstavu
prací z loňského ročníku
Soutěže Marie Kodovské
12. - 23. 2. 2007
v prostorách Studentského klubu**

Servis služeb

Bruslení pro veřejnost

Pondělí	14.00 - 16.30	Pátek	14.00 - 16.30
Úterý	14.00 - 16.30 18.30 - 20.30	Sobota	13.00 - 16.15 19.15 - 20.15
Středa	14.00 - 16.30	Neděle	13.00 - 16.15
Čtvrtek	14.00 - 16.30 18.30 - 20.30		

AQUACENTRUM RÝMAŘOV

na Jesenícké ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

**Aquacentrum Slunce vychází vstříc všem vyznavačům
naturismu a stejně jako vloni i letos se uskuteční plavání
bez plavek v termínech: 21. 2., 21. 3. a 18. 4.
v době od 19 do 21 hodin.**

Krytý bazén v Břidličné

**DO ODVOLÁNÍ JE KRYTÝ BAZÉN ZCELA UZAVŘEN
Z DŮVODU ROZSÁHLÉ REKONSTRUKCE**

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Vysoká životní úroveň spočívá v tom, že vydáváme peníze, které ještě nemáme, za věci, které nepotřebujeme, abychom imponovali lidem, které nesnášíme.

Orson Welles

Pranostiky na měsíc únor

- Netrkne-li únor rohem, šlehe ocasem.
- Jestli únor honí mraky, staví březem sněhuláky.
- Teplý únor - studené jaro, teplé léto.
- Je-li v únoru zima a sucho, bývá prý horký srpen.
- Jak dlouho skřivan před Hromnicemi vrzá, tak dlouho po nich zmrzá.
- Na Hromnice jasná noc - bude ještě mrazů moc.
- Na Hromnice chumelice, netrvá pak zima více.
- Na svatého Blažeje slunce ještě nehřeje. (3. února)
- Svatá Veronika seká ledy z rybníka. (4. února)
- Svatá Agáta bývá na sněh bohatá. (5. února)
- Svatá Dorota stromy sněhem ometá. (6. února)
- Svatá Apolena bývá v mlze zahalena. (9. února)
- Na svatého Valentýna zamrzne i kolo mlýna. (14. února)
- O svatě Juliáně připrav vůz a schovej sáně. (16. února)
- Svatý Matěj ledy láme, nemá-li jich, nadělá je. (24. února)

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - únor 2007

7. 2.	13.00	SVČ	Enetentýny - soutěž 5. tříd
8. 2.	9.15 a 10.45	kino	Sport a hry - Pavel Novák (MŠ + 1. - 5. ZŠ)
8. 2.	18.00	SVČ	Čtvero ročních období - Pavel Novák (veřejnost)
11. 2.	15.00	SVČ	Velký dětský karneval
14. 2.	10.30	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
17. 2.	9.00	SVČ	5. ročník Rýmařovského aerobiku
21. 2.	13.00	SVČ	Ententýny - soutěž 5. tříd
28. 2.	10.30	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ

Středisko volného času Rýmařov zve

8. února v 18.00

do malého sálu SVČ

na pořad

Pavla Nováka

Čtvero ročních období

Pořad plný starších i novějších písniček a úsměvných životních příběhů hlavního protagonisty je zároveň posledním rýmařovským vystoupením Pavla Nováka v závěru jeho kariéry

Vstupné: 80 Kč

Předprodej: infocentrum (muzeum)

Hotel Praděd v Rýmařově

pořádá dne 12. února od 18.00

Taneční podvečer pro seniory

Vstup volný!

Známa i neznáma výročí

2. 2. 1882	nar. James Joyce , irský prozaik píšící anglicky (zemř. 13. 1. 1941) - 125. výr. narození
2. 2. 1942	zemř. Daniil Ivanovič Charms , vl. jm. D. Juvačov, ruský spisovatel (nar. 30. 12. 1905) - 65. výr. úmrtí
3. 2. 1997	zemř. Bohumil Hrabal , spisovatel (nar. 28. 3. 1914) - 10. výr. úmrtí
7. 2. 1812	nar. Charles Dickens , anglický prozaik a publicista (zemř. 9. 6. 1870) - 195. výr. narození
7. 2. 1862	zemř. František Škroup , skladatel a dirigent (nar. 3. 6. 1801) - 145. výr. úmrtí
7. 2. 1922	nar. Jan Skácel , spisovatel a publicista (zemř. 7. 11. 1989) - 85. výr. narození
8. 2. 1872	nar. Theodor Lessing , německý filozof (zemř. 30. 8. 1933) - 135. výr. narození
10. 2. 1837	zemř. Alexandr Sergejevič Puškin , ruský spisovatel (nar. 6. 6. 1799) - 170. výr. úmrtí
10. 2. 1962	zemř. Max Švabinský , malíř, grafik a ilustrátor (nar. 17. 9. 1873) - 45. výr. úmrtí
11. 2. 1847	nar. Thomas Alva Edison , americký fyzik a vynálezce (zemř. 18. 10. 1931) - 160. výr. narození
13. 2. 1942	zemř. Otakar Batlička , autor dobrodružných příběhů (nar. 12. 3. 1895) - 65. výr. úmrtí
15. 2. 1932	nar. Leoš Suchařípa , herec (zemř. 14. 6. 2005) - 75. výr. nar.
16. 2. 1862	Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner založili Tělocvičnou jednotu pražskou , první českou tělovýchovnou organizaci, která se později přejmenovala na Sokol pražský - 145. výročí
16. 2. 1942	rozkazem říšského protektora bylo v Terezíně zřízeno ghetto , kam byli postupně dopravováni židovští občané z Čech a Moravy - 65. výročí

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Jáchym Beránek	Stránské
Karolína Matoušková	Rýmařov
Vít Novosád	Malá Štáhle
Prokop Suchánek	Rýmařov
Antonín Šuba	Rýmařov
Petr Zámečník	Tvrdkov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Marie Gabrišová - Rýmařov	80 let
Anna Klišíková - Nové Pole	80 let
Emil Murarik - Rýmařov	81 let
Ludmila Mendřecová - Ondřejov	81 let
Milada Pírková - Rýmařov	81 let
Blanka Matějová - Rýmařov	82 let
Erna Laštůvková - Rýmařov	83 let
Vladislav Andryšek - Rýmařov	83 let
Jiřina Ovčáčiková - Rýmařov	83 let
Julie Cábová - Rýmařov	84 let
Anna Bačíková - Rýmařov	84 let
Ludmila Zapletalová - Rýmařov	85 let
Marie Černá - Rýmařov	86 let
Josef Mlynář - Rýmařov	86 let
František Raušer - Rýmařov	88 let

Rozloučili jsme se

Božena Frýdlová - Ruda	1924
Josef Turták - Rýmařov	1937

Matrika MěÚ Rýmařov

Městská knihovna

1. - 27. února ADAM DOSTÁL (krajina)

Narozen: 3. 1. 1980 ve Šternberku.

Studia: Gymnázium Šternberk (1991-1998); PdF UP Olomouc, výtvarná výchova - pedagogika (1998-1999); 2000 kladů ikonopisu, Brno (1999); večerní kurzy kresby při PdF UP Olomouc (od 2001). Adam Dostál vystavuje samostatně nebo na společných výstavách od roku 2000 (Rýmařov, Olomouc, Šternberk, Opava, Bruntál, Horní Loděnice, Praha, Brno, Hradec nad Moravicí). Je členem Občanského sdružení T. A. Grimma (od 2001).

Půjčovní doba knihovny od 2. ledna 2007:

Po 9-17, Út 9-17, St zavřeno, Čt 9-17, Pá 9-17, So 8-11

PLESOVÁ SEZÓNA 2007

3. 2. Ples TJ JISKRA

9. 2. Ples ZŠ Rýmařov

11. 2. Dětský maškarní karneval

24. 2. Muzikantský ples

3. 3. Vesnická rvačka

(aneb Žádný ples a žádná s...)

24. 3. Ples BFAA Oldies

Středisko volného času Rýmařov

Městské muzeum a Galerie Octopus

3. - 25. února - Vladimír Kokolia (kresby, grafika)

Úvodní slovo Vladimír Kokolia, hudba Vladimír Václavěk

(Vernisáž se koná v sobotu 3. února v 15.00)

Vladimír Kokolia (nar. 27. listopadu 1956 v Brně) je významný současný český malíř, grafik a kreslíř. Jeho umělecká aktivita je velmi široká, je též vynikajícím básníkem a textařem. V letech 1984 - 1997 působil též jako zpěvák brněnské skupiny „E“, patřící svého času ke špičce české alternativní a under-groundové hudby.

Vladimír Kokolia vystudoval Střední umělecko-průmyslovou školu v Uherském Hradišti a poté Akademii výtvarných umění v Praze. Je docentem experimentální grafiky a od roku 1992 vedoucím pedagogem grafického ateliéru 2 na Akademii výtvarných

umění v Praze. Je držitelem Ceny Jindřicha Chaloupeckého za rok 1990.

Vladimír Kokolia je velmi plodným tvůrcem se širokým záběrem malířských a grafických technik. V jeho arzenálu jsou olejomalba, malba akrylem, kvaš, tempera, akvarel, perokresba, kresba tužkou, uhlem a rudkou, lavírovaná kresba, pastel, linoryt, suchá jehla, litografie, fotografie i sken a digitální obraz. Jeho tvorba je v oblasti základních forem velmi různorodá - od figurativní, přes krajiny či objekty až k ryze abstraktní. Je tomu tak proto, že pro něj nejsou specifikace tohoto druhu podstatné. Je naopak zřejmé, že pro jeho práci je mnohem důležitější vlastní sdělení, které poté provede způsobem k tomu účelu nejvhodnějším.

V díle tohoto umělce dominuje snaha o průnik do podstaty světa, který ho obklopuje, s důrazem na úlohu lidského jedince v něm. A s jistotou lze říci, že jeho pohled není nikterak tvorou jménem „člověk“ nakloněn. Plejádu jeho perokreseb i malířská díla především z osmdesátých a počátku devadesátých let lze charakterizovat jako výsměch pošetilosti, malosti a slepotě lidského individua, neschopného svým viděním přesáhnout hranice, v nichž

je uvězněn, individua, které se samo do vězení svého pohodlného myšlenkového schématu uvrhává a tragikomicky pracuje na zániku sebe sama, a to nikoli jenom na zániku své fyzické, ale především duchovní existence, kterou neuznává, neboť jí nenachází ve své výbavě ani na prodejních pultech. Tyto práce jsou

charakteristické jak nápaditostí motivů, tak schopností vyjádřit myšlenku v geniálně působivé zkratce. Jsou velmi ostrou, břitkým vtipem nabitou kritikou antropocentrismu a solipsismu postmoderního člověka, ignorujícího ať již z vlastní neochoty či neschopnosti vše, co jej přesahuje, a bláhově spočívajícího na banální realitě hmatatelného světa, který mu nikdy nemůže být odpovědí.

Kokoliův pohled však není jen prostým výměchem, parodií či karikaturou temných stránek lidství. Jakkoli nad jeho pracemi vybuchujeme ironickým smíchem, jedná se o smích velmi hořký, neboť destruované figury a jejich kontext současně vyvolávají pocit neodvratitelné apokalypsy a pro sebe-reflexí vybaveného respondenta představují jednoznačný kategorický imperativ.

Jakkoli technika a způsob vyjádření jsou naprosto odlišné, nelze si v těchto souvislostech nevědomet paralelu mezi současným Kokoliou a dávno minulým (ale stále aktuálním) Breughelem. Ziskáváme přesvědčivý dojem o tom, že podstata člověka se nemění a jeho zásadní problémy zůstávají identické po celou jeho historii bez ohledu na technický pokrok, který jej přesvědčuje o jeho vlastní výjimečnosti. Pokora moudrosti Sokratova typu (Scio, ne nihil scio) je postmodernímu člověku neznámá. Nelze proto čekat, že by veřejnost ve své široké akceptaci materialistického, pohodlného a „užíváním si“ deteriorovaného vědomí byla schopna Kokoliiovo dílo náležitě ocenit. Jakkoli jsou jeho práce z posledního desetiletí mnohem méně konfrontační a jejich údernost je zmírněna, je tomu tak pravděpodobně v důsledku autorova osobního rozhodnutí poskytovat spíše zdroje energie či dimenzi pro duchovní obrodu člověka než bořit Molocha, kterého za jeho zády v tutéž chvíli někdo znovu

postaví a navíc v mnoha kopiích. Kokoliův současný pohled je hlouběji zanořen do lidského nitra, se snahou předložit respondentovi onu nepřijemnou pravdu složitosti poznání, ať již formou jakési symetrické asymetrie či symetrie chaosu (řádoby vědecky řečeno fraktální geometrie) nebo v podobě mandalistických útvarů, které jsou velmi pravděpodobně též současně výrazem jeho filosofické, resp. náboženské orientace. Otázkou zůstane, nakolik převtělení Kokolii burčujícího v Kokoliu meditativního je zdatnější formou iniciace reflexe příjemce. To však již není v moci umělce - to je záležitost úrovně prahu citlivosti jedince. Pro tematickou hloubku, nápaditost zpracování, způsob vyjádření myšlenky, originalitu projevu a uměleckou ryzost lze Vladimíra Kokoliu považovat za jednoho z nejvýznamnějších současných českých u-

mělců, přesahujícího hranice naší země.

Kokolia působil též jako zpěvák a textař brněnských „E“ v letech 1984 - 1997. Poté se formace rozpadla a sešla se již jen ojediněle ke koncertní produkci, naposledy v roce 2002. Hudebně skupiny „E“ dominuje Kokoliův velmi expresivní a sugestivní deklamativní vokál, jehož naléhavost je exponována texty, které jsou buď ohnivě obraznou existenciální poetikou, uchvacující konfrontací protikladů, nebo velmi břitkými, vtipnými a sarkastickými obrazy. Oba typy textů mají svého společného jmenovatele, který je totožný s filosofickým laděním Kokoliiovy malířské a především grafické tvorby, proto je lze do jisté míry považovat za autorem transformovanou malbu do oblasti slov. Kokoliiova poetika je špičkou textařského umění v české rockové historii.

Mgr. Dieter Schallner, ředitel Muzea Rýmařov

Středisko volného času Rýmařov

VELKÝ MAŠKARNÍ KARNEVAL

PRO DĚTI S KLAUNEM ÁLOU

v neděli 11. února 2007
15.00, SVČ

vystoupí : TS FREEZE DANCE
ORIENTÁLNÍ TANEČNICE
RÝMAŘOVSKÉ SUPERSTAR

vstupné : 20,- Kč děti
25,- Kč dospělí

Vyhlášení nejzajímavějších masek

PROGRAM K I N A

sobota 3. února

Volver

Komedie (Španělsko 2006)

Volver znamená vrátit se. Režisér snímku Pedro Almodóvar se jím vrací do míst svého dětství, do La Mancha, kraje dona Quijota, kde fouká silný vítr, který šíří požáry. Při jednom z nich zahynou rodiče sester Raimundy a Sole, hlavních hrdinek příběhu. Vrací se ale také do přistěhovaleckých čtvrtí Madridu, kde strávil mládí v barvitěm propletení nejružnějších etnik a způsobů života. A konečně vrací se i ke svému věčnému tématu - ženám, jejich spleťtým povahám, tajemstvím a odvaze přežít za každou cenu. V hl. roli: P. Cruz.

Přístupný od 15 let

19.30

sobota 10. 2.

Ro(c)k podvratáků

Černá komedie (ČR 2006)

Jsou mladí, jsou sebevědomí, jsou drzí a jsou bez peněz. Mají svou kapelu, mají své plány, mají svou šanci, ale nemají aparaturu. Únos psa zdánlivě neškodného a bohatého samotáře se jeví jako jediná cesta. Jenže. Hrají: V. Kotek, J. Mádl, M. Písařík, P. Rímský.

Přístupný od 15 let

neděle 11. 2.

Asterix a Vikingové

Animovaný (Dánsko/Francie 2006)

Do známé vesnice v Galii přijíždí Zničehonix, šéfův synovec. Asterix s Obelixem dostávají za úkol učinit z arogantního městského kluka muže. Aby toho nebylo málo, připlouvají Vikingové. *Mládeži přístupný*

17.00

sobota 17. 2.

Sexy Pistols

Komedie (Francie/Mexiko/USA 2006)

Rok 1880. V Mexiku vládne drsný zákon Divokého západu. Dcera bankéře a holka z rolnické rodiny se vydávají coby drsné pistolnice pomstít své rodiny. Hrají: P. Cruz, S. Hayek. *Přístupný od 12 let*

19.30

Z historie

Jan Kryštof a jeho nástupci

Také další Harrachové se zapsali do historie nesporně sympatickým způsobem. **Arnošt Kryštof** (1757 - 1838), Quidův syn, získal s ostatními příbuznými titul říšský hrabě, jež nosilo pouhých šest rodů v říši s právem na oslovení „Erlauchte“, tj. Osvícenosti, od roku 1829. Významný titul je znázorněn na velkém harrachovském znaku vévodskou korunkou se štetičkou z hermelínového pláště místo křížku.

Také on hodně stavěl a zveleboval. V letech 1802 - 1803 vystavěl zámek Stěžery a roku 1829 získal též zámek Sadová u Hradce Králové poblíž později neblaze proslulého místa bitvy s Prusy (1866). Velký milovník umění, historie a na slovo vzatý sběratel se stal novým majorátní pánem po svém otci a značně zvelebil rodový majetek.

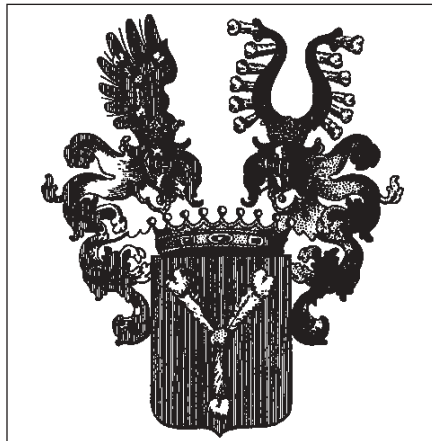
Jeho bratr **Karel Boromejský (Boromej)** (1761 - 1829) zcela odmítl běžnou kariéru aristokrata a od mládí věnoval veškeré síly i svou vysokou inteligenci horlivému studiu lékařství. Stal se proslulým primářem řádové nemocnice alžbětinek ve Vídni, kde se s hlubokým zaujetím staral zvláště o chudé či vězněné nemocné, které léčil zcela bezplatně. Ani dvě staletí neubrala nic na vřelé vzpomínce na štědrého a obětavého lidumila ve Vídni, u nás je to s pamětí bohužel horší. Byl též členem řádu johanitů (maltéžských rytířů) a působil jako guberniální rada v Praze.

Další Quidův syn **Ferdinand Josef** (1763 - 1841) je známý spíše svou krásnou dcerou Augustou, jež se stala velkou láskou pruského krále Bedřicha Viléma III., který si ji nakonec vzal za manželku proti všem pravidlům, tradicím a vůli konzervativního dvora i příbuzných, neboť nebyla z tzv. rovného rodu. Příběh se ostatně podobá osudu hraběnky Chotkové, kterou si vytrucoval proti vůli Františka Josefa I. následník František Ferdinand d'Este. Augusta obdržela aspoň titul kněžny lehnické a hraběnky z Hohenzolernu, aby se hrany poněkud otupily. Kdepak, huspasky se stávaly ženami panovníků jen v pohádkách. Životní los Augusty byl narozdíl od Žofie Chotkové zcela odlišný, dožila v klidu a spokojenosti konce života.

Augusta záhy spolu s bratrem **Karlem Filipem** (1795 - 1878) jako první ze svého starého katolického rodu přestoupili na luterskou víru. **Ferdinand Bedřich Vilém** (1832 - 1915), syn Karla Filipa, se proslavil jako významný malíř historických a biblických obrazů.

Nemůžeme vynechat ani jejich, třebaže poněkud vzdálenou, příbuznou z rohravské větve rodu, filantropku **Walburgu z Harrachu**, která na svém kunínském zámku založila na svou dobu neobyčejně moderní a pokrokový školský ústav. Zde se zabývala vzděláváním nadaných dětí ze všech vrstev tehdejší společnosti, trpící hlubokou společenskou propastí mezi bohatými a chudými. V letech 1807-9 zde získal pevný základ dalšího vzdělání též nejvýznamnější český historik

František Palacký. Od roku 1770 byla manželkou velmi vzdělaného a technicky zdatného hraběte Klementa Truchsesse-Zeil-Walburga, který se na Kunín přiznal. Skvělý konstruktér postavil funkční horkovzdušný balón, který vzletl dříve než známější vynález francouzských bratří Montgolfiérů (1782-3). Po smrti svého šedesátiletého otce se dostal do čela rodu jako majorátní pán (obdoba rožmberského vladaře) **Jan Arnošt** (1756 - 1829), který patří k nejspěšnějším podnikatelům svého rodu. Po nedlouhé kariéře u vídeňského dvora odešel z císařských služeb, aby se věnoval svému majetku. Lze jej bezesporu zařadit

mezi významné moderní, pokrokové a zároveň humánní osobnosti našeho království i celé rakouské monarchie z doby velkých změn na přelomu 18. a 19. století. Důležité zdůraznit, že šlechtický podnikatel nikdy nepoklesl k špinavým praktikám tehdejších dravých a bezohledných měšťanských gründerů, ačkoli tvrdá konkurence mnohdy nepěkně dolehla i na zaměstnance jeho podniků.

Od roku 1792 se věnoval výhradně správě statků a v Janovicích skvěle navázal na práci svého strýce Ferdinanda Bonaventury i svého otce. Velkou pozornost věnoval především hutím, jež dosáhly za doby jeho působení na Janovicu svého druhého a bohužel už posledního vrcholu. Za významné považujeme, že ve prospěch železářství, ale i pro záchranu lesů, získal nezanedbatelné podíly na těžbě černého uhlí na Ostravsku, jež v jeho podnicích postupně vytlačilo dřevěné uhlí. Bohužel od roku 1790 nastal další pokles těžby železa. Ještě roku 1783 se vytěžilo na panství 30 000 q železa, Horní Město dodalo již jen 5 319 q, v roce 1795 jej bylo ještě méně, 5 051 q, pouze roku 1797 bylo možno zaznamenat určitý vzestup na 6 334 q. Ve srovnání s jano-

vickým byl již výtěžek na sousedním řádovém sovineckém zboží v oblasti kdysi bohaté Rudy zcela zanedbatelný a roku 1790 představoval už jen 779 q železa. Pak nastal strmý úpadek těžby všude na Rýmařovsku.

Za jeho éry se na Jilemnicku a jiných harrachovských panstvích dále rozšiřoval také textilní a sklářský průmysl, zvláště v Novém Světě. Janovy snahy dál povznést plátenictví v Janovicích, Šluknově i Jilemnicích se v jeho době setkávaly s úspěchy.

V tradicích rodu se stal bohatým mecenášem umělců a sběratelem umění. Nejvýznamnější práce ukládal na harrachovském zámku v Brucku n. Litavou, kde soustředil rozsáhlý rodinný archiv. Část uměleckých památek, jež jsou dnes významnou součástí českého národního kulturního fondu, bychom našli v Hrádku u Nechanic se sbírkami z oblasti přírodních věd.

Spolu se svou manželkou Marií Josefou z Liechtensteinu (1763 - 1833) se stýkal a dopisoval se známým německým osvícenským filosofem Johannem Gottfriedem von Herderem (1744 - 1803) a jeho chotí. Vzájemné sympatie vycházely z odmítání tehdy moderního, avšak jednostranně racionálního až syrově pragmatického chování společnosti bez snahy po obecné harmonii a přítomnosti srdce. Spojovalo je též chápání významu národa, ale i jedinečnosti lidské osobnosti a citu, aniž jejich názory nesly třeba jen zdání romantického a záhy velmi nebezpečného nacionalismu, který se měl později stát prostředkem k zfanatizování národů, aby mohly být použity ve zdrcujících válkách. Pojil je především herderovský pojem humanismu, plynulého a vyváženého vývoje společnosti a sympatické světoobčanství. Stejně zásady bychom mohli identifikovat i u jeho příbuzných, jak uvidíme později.

Roku 1788 vystavěl honosnou rodovou hrobku v Horní Branné. 1789 od něj zakoupili Thurn-Taxisové zámek Vlkavu ve východních Čechách. Manželé však bohužel neměli děti, a tak poskytli značně zvelebený harrachovský majetek **Františku Arnoštu Antonínovi**, synovi bratra Arnošta Kryštofa.

Mgr. Jiří Karel

Zámek Stěžery

Z hotelu

zmizely fotoaparáty

Večer 11. ledna došlo v průběhu taneční diskotéky pořádané na lyžařském kurzu znojemského gymnázia v rekreačním středisku v Karlově ke krádeži tří fotoaparátů. Pachatel odcizil dva přístroje studentkám z jídelny a třetí vzal studentovi z neuzamčeného pokoje. Gymnazistům tak vznikla škoda za více jak 16 tisíc. Krádež začali šetřit rýmařovští policisté a současný stav napovídá tomu, že všechny tři fotoaparáty byly nalezeny v zavazadle jednoho ze studentů po jeho návratu domů. Okolnosti případu jsou v dalším šetření.

Před požárem skočila z okna

Dne 12. ledna krátce po půlnoci vypukl z dosud nezjištěných příčin v bytě v prvním patře činžovního domu v Horním Městě požár. Kolem druhé hodiny ranní jej lokalizovala jednotka rýmařovských hasičů a místních dobrovolných hasičů. 47letá nájemnice poškozeného bytu se chtěla zachránit skokem z okna hořícího bytu a přitom utrpěla naražení boku. Její manžel byl v důsledku nadýchání kouře převezen do nemocnice. Jejich syn žádá zranění neutrpěl. Věc převzal vyšetřovatel HZS Bruntál. Škoda bude upřesněna.

Recidivista zaútočil na policisty

Komisař SKPV v Bruntále zahájil v pátek 12. ledna stíhání 40letého muže z Břidličné pro trestné činy útoku na veřejného činitele, krádež a porušování domovní svobody. Trestního jednání se měl dopustit téhož dne dopoledne, když nereagoval na zřetelné znamení policistů v Břidličné, kteří ho stávlí jako řidiče osobního vozidla. Obviněný tento pokyn nerespektoval, a ač stál policista před vozidlem, jel přímo proti němu. Tím policistu donutil, aby ustoupil stranou. Policista se pokusil pomalu jedoucím vozidlem zastavit tím, že

otevřeným okénkem uchopil jeho volant, řidič však zrychlil a vlekl policistu asi deset metrů s sebou, dokud se sám nepustil. Poté z místa ujel. Policista utrpěl odřeninu kolene a hematom ramene. Hlídka začala podezřelého okamžitě pronásledovat. Dostihla jej za obcí Bedřichov, kde řidič nezvládl řízení a havaroval. K jeho osobě bylo zjištěno, že je po něm vyhlášeno již od roku 2005 pátrání a v listopadu 2006 se dopustil vloupání do rekreační chalupy v Rýmařově, kde odcizil originální obrazů, elektroniku, jízdní kolo a další věci v celkové hodnotě více jak 97 tisíc.

Nadávký jí vyryl na kapotu a nárazník auta

V Rýmařově oznámila 28letá žena, že mezi 27. a 28. prosincem loňského roku zaparkovala na Radniční ulici v Rýmařově své auto, a když se vrátila zpět, zjistila, že má poškrábanou kapotu, blatník i oboje levé dveře. Na kapotu Fabie a na přední levý nárazník pachatel vyryl vulgární nadávku a způsobil tak škodu za téměř 6 tisíc Kč. Případ byl původně šetřen jako přestupek, ale vzhledem k upřesnění výše způsobené škody je nyní kvalifikován jako podezření z trestného činu poškození cizí věci.

Matce už auto vrátil

Škodu za asi 90 tisíc málem způsobil své matce 39letý muž z Bruntálska. Na začátku října 2006 si od ní totiž v Rýmařově půjčil vozidlo Opel, koupené v červenci 2006. Auto měl za několik dnů vrátit, ale do ledna 2007 tak neučinil a dokonce o sobě od té doby nepodal žádnou zprávu. Matce se podezřelého ani nepodařilo kontaktovat. Případ začali vyšetřovat policisté. Teprve 23. ledna přišla na služebnu v Rýmařově majitelka vozidla s tím, že auto jí prostřednictvím rodinných příslušníků syn už vrátil. Souhlas k trestnímu stíhání syna nedala, a případ proto policisté odložili.

Pátrací relace!

Hledá se pohřešovaný muž

Kačmarčík Ladislav, nar. 18. 8. 1970, bytem Zátor-Loučky 109.

Ani rozsáhlé pátrací akce zatím nebyly úspěšné při pátrání po 37letém Ladislavu Kačmarčíkovi ze Zátoru (pověřený vedením oddělení dávek pomoci v hmotné nouzi na Městském úřadu Bruntál). Ten odešel v úterý 23. 1. 2007 v 10 hodin se psem do lesa. Jeho sestra, se kterou bydlí, oznámila, že od té doby svého bratra pohřešuje. Doma nechal na lístku vzkaz „Šel jsem se psem do lesa“ a toto potvrdila i sousekka, která pohřešovaného viděla s černým křížencem odcházet.

„Policisté provedli šetření v místě bydliště jmenovaného, u známých, příbuzných i v restauracích a zdravotních zařízeních. Vše bez kladného výsledku,“ sdělila tisková mluvčí Policie ČR Bruntál Lucie Zgarbová. Ve středu 24. ledna po Ladislavu Kačmarčíkovi pátrala dvacítká policistů v lesním porostu u Zátoru a Brantic. Pátrání bylo provedeno v širokém okolí bydliště hledaného, včetně železniční trati mezi stanicemi Zátor a Brantice. Vše bezvýsledně. „Při pátrání byl použit mobilní termovizní systém a služební psi. Opětovně bylo provedeno šetření u rodinných příslušníků pohřešovaného a v sousedství, ale s negativním výsledkem. V této souvislosti žádáme veřejnost o pomoc při pátrání po pohřešovaném,“ doplnila policejní mluvčí.

Policie ČR tímto žádá občany, kteří mají informace k možnému současnému pobytu pohřešovaného, aby je předali kterékoli policejní služebně, případně je zatelefonovali na linku 158 nebo na pracoviště SKPV Krnov na tel. 974 731 600, 974 731 336.

Za spolupráci děkujeme!

Popis jmenovaného - věk letos 37 let, 172 cm vysoký, štíhlé postavy, černé, mírně prošedivělé vlasy střižené na krátko, na krku měl řetěz s převážně žlutého kovu. S sebou měl psa na vodítku, křížence černé barvy, střední velikosti.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PČR Bruntál

Policie ČR žádá o pomoc při pátrání

Hánil Miroslav, nar. 3. 7. 1955, bytem Lichnov 277 (formální pobyt).

Popis osoby: 51 let, střední postava, modré oči, prošedivělé vlasy, prošedivělé strniště. Popis oblečení a věcí nezjištěn.

Celostátní pátrání bylo vyhlášeno dne 11. 4. 2006 na podkladě žádosti Okresního soudu v Bruntále o vypátrání pobytu jmenovaného (odsouzen pro majetkovou trestnou činnost, nelze mu doručit nařízení obecně prospěšných prací). Adresa jeho trvalého pobytu je pouze formální, dům byl v roce 2003 prodán, hledaný se pohybuje mezi bezdomovci.

Poznatky k současnému pobytu Miroslava Hánla přijme kterákoli policejní služebna, případně je možno telefonovat na linku 158 nebo přímo na SKPV OOK Bruntál, pracoviště Krnov, na tel. 554 616 760 nebo 974 731 600.

Zapletal Bedřich, narozen 14. 11. 1971, hlášen v Rýmařově na nám. Míru.

Již v říjnu 2006 byl na něj vydán pro výtržnictví příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody. Doručení se ale vyhýbá. Šetřen byl rovněž v souvislosti s podvody. Poznatky k současnému pobytu Bedřicha Zapletala přijme rovněž kterákoli policejní služebna, případně je možno telefonovat na linku 158 nebo přímo pátračům na SKPV v Bruntále 974 731 336.

První cesta do Rýmařova 10. srpna 1945

Až na výjimky tiše, tichounce přešlo kolem nás 60. výročí příchodu českého živilu do dřívě téměř úplně německého pohraničí. Ponechejme stranou důvody či rozbor příčin, dějiny to stejně jednou spočítají a ukáže se, zda je více na straně tvrzení „má dáti“, anebo „dal“ - pokusme se raději zachytit alespoň poslední střípky té hektické doby, zachovávané v paměti těch, kteří byli tehdy právě zde. Co pamětník, to jiný úhel pohledu. Pohled autora těchto řádků je ovlivněn jeho tehdejší věkem osmi let.

Dne 10. srpna 1945 za ranního úsvitu vyjžděl z Velkého Týnce v Olomouci nákladní automobil Praga autodopravce Táborského z obce Vsisko s cílem prozkoumat možnosti získání živnosti v pohraničí. Kromě řidiče byla osádka taková: zedník Chytil (můj otec), mlynářský Mičula, holič Hrudník a zámečník Bartoník. Až na Táborského se jednalo o příslušníky sokolské Národní stráže (pod. jako Revoluční garda) a dávné kamarády z vojny u 6. hanáckého pluku, aspiranty poddůstojnické školy. Odjezd naší výpravy se neobešel bez určitých emocí ze stran manželek, které vyčítaly mužům bezohlednost - když už k nikomu jinému, tak alespoň k dětem! Co když je někdo zastřelí, co když budou zmrzačeni! Argumentovalo se příklady z Jívové, kam vyjeli osídlenci z Týnce, v noci na ně někdo střílel a oni proleželi až do rána na podlaže, načež ráno zapráhli a ujížděli zpět na Hanou.

Pak dostala otcova matka spásný nápad, jak omezit avanturismus mužů z výpravy - vezmou s sebou kluka a budou muset dávat větší pozor. Tak jsem se ocitl v kabině nákladního vozu, na jehož boku trůnil vysoký kotel na dřevoplyn. Sice se v té době auta vracela už zase k benzínu jako pohonnému mediu, nicméně Táborský byl názoru, že „benál se nedá koupit, jediné od Rusů za něco vyměnit a i ty už důstojníci hlídají. Bukové dřevo najdeš všady a můžeš jezdit furt...“. No, nebylo tomu

Hrob Stanislava Janků na hřbitově v Lomnici. Zastřelen ze tmy neznámým pachatelem 10. 8. 1945

tak a se dřevem do kotle byly samozřejmě problémy. Auto také podávalo bídný výkon - ujížděli jsme průměrnou rychlostí 20-30 km v hodině. Auto? On to byl vlastně jakýsi obrněný vůz. Bočnice korby byly pobity zevnitř pozinkovaným plechem, který se dával na střechy, další ochrannou vrstvu tvořily balíky slisované slámy pečlivě vybrané u statkáře Bečáka („Na vojně jsme se učili, že silnou otýpku slámy z browningu neprostřelíš“, odůvodňoval to Bartoník) a to vše kamuflovalo maskovací síť z protiletadlového děla.

Naše výprava byla vyzbrojena. Hlavním palebným prostředkem byl těžký kulomet systému Schwarzloss, původně rakouský a převzatý do armády první republiky. Střelcem byl můj otec, údajně skvělý kulometčík na vojně. Také tři plné nábojové pásy patřily k té „švarclossce“. Mičula byl střelec z pušky systému Mosin (ruská s trojhranným bodákem), kdežto Bartoníkovi visela na opasku pistolka FN ráže 6,35. Hrudník měl velkorázový revolver, leč jen s jedním nábojem, a proto byl určen jako granátometník. V mošně měl několik ručních granátů nejrůznějšího původu - „co jich příkopy daly“. A že jich dávaly v té době plno, jistě potvrdí pamětníci. Řidič Táborský měl flobertku (tak na vrabce), ale náboje stejně zapomněl doma...

Nákladák jel na sever rafinovaně Bělkovicým údolím a tím se vyhnul v té době už dost častým kontrolám u Olomouce a Šternberka i risku, že dýchavičné vozidlo nezdolá strmý kopec Ecce Homo. Pravda, občas bylo nutno zastavit a řidič Táborský mohutným pohrabáčem „dělal pořádek a pouštěl luft“ v kotli na dřevoplyn a též doléval vodu do chladiče.

Konečně jsme byli u prvního cíle - tedy mlýna, kterému se říká Petrovický, leží u řeky Bystřice mezi Domašovem a Sedmi Dvory. Zálusk na jeho získání si musel nechat Mičula zajít, byl už obsazen. Jelo se dál a Táborský rozhodl o další technické zastávce „kvůli vodě“ do chladiče. Tak jsme zastavili v místě, kde je pod tratí velký propustek, jednak kvůli přístupu na pozemky, jednak proto, že tudy protéká potok zvaný Hrušový. Auto sjelo mimo bídnou silnici, řidič vzal kbelík a nabíral vodu, když tu se u něj objevil jakýsi muž v neurčité uniformě, navíc notně uspiněný. Žádal „chlib a pakúrit“. Když nic nedostal, začal vyhrožovat a hvízdal na prsty. Na kabině v té chvíli stojící Bartoník vykřikl něco v tom smyslu, že je jich celá „švarmlinia“ - tedy rojnice. A skutečně, ze stráně sestupovala nejméně desítky lidí s rancí a v umolousaných hadrech.

První se vzpamatoval Bartoník, vytasil pistolku a párkrát pukl směrem k přicházejícím. Mičula se snažil vztyčit bodák na pušce a zmatkoval. Hrudník tahal z mošny ruční granáty (chluboval se, že dohodí 40 metrů), pak se mu povedlo dva odjistit a hodit. Z místa dopadu dlouhou stoupal kouř a časem jsem dospěl k názoru, že šlo o tzv. italské kouřové ruční granáty... Táborský nechal štourání v kotli, popadl mne za ruku a běželi jsme ně-

kam k silnici, kde jsme se ukryli pod nějaký břeh. Přitom ale stačil křičet na mého otce: „Slávo, sakra, co je s tím kulometem?!“ Trochu stresovanému otci se konečně podařilo odjistit šroub třínožky a natočit tak kulometnou hlaveň směrem k útočníkům. Trvalo to celé snad vteřiny, ale zdálo se to nekonečně dlouho, než se ozvalo „tutututu!“ a zas další „tutututu!“, což byly dunící dávky ze spolehlivé „švarclosky“. Střely rozrývaly louku a brambořiště, hlína tryskala do výšky a na okraji pole utíkali jacísi muži směrem k vyso-

Budova původní barokní školy v Lomnici, od r. 1876 obecního hostince. Stav před přestavbou. V r. 1945 sídlo míst. správ. komise. Ve dveřích v noci 10. 8. 1945 střelami ze tmy zavražděn nájemce hostince Stanislav Janků

kému lesu. Mičula mezitím zvládl sklopení bodáku a též si dokázal vystřelit jednu ránu z „mosinky“, aby pak s rozzářenými očima zhodnotil otčiv střelecký výkon slovy: „Teda Slávku, bylo to, jak když někdo hází příkopu a má to v akordu.“

Po vystřelení jednoho pásu, tedy 50 nábojů, bylo zřejmé, že nejhorší nebezpečí je zažehnáno. Řidič Táborský vystoupil z úkrytu a jal se hned startovat motor k odjezdu. Neohrožený Mičula už zase se vztyčeným bodákem provedl průzkum bojiště a mimo kulatého zásobníku k ruskému samopalu a rance jakýchsi špinavých hader nic nenalezl. Rychle jsme odjížděli. Asi po půl hodině jízdy jsme bouchali na kabinu, že kotel generátoru není zavřený. Táborský začal bédovat, že v něm měl „koták“, tedy pohrabáč, a že jej vytrousil a co teď? Návrat a hledání byly kategoricky odmítnuty, a tak jsme zastavili v Sedmi Dvorech u největšího stavení. Mičula s puškou a Hrudník s revolverem všli do kuchyně a zkoprnělým německým ženám zabavili pohrabáč od kamen, načež beze slova odešli. Nezbytný nástroj byl ale nějak krátký, a proto se akce několikrát opakovala i na jiných místech se stejným výsledkem. Co si ti lidé mysleli, si doplníte sami.

Jelo se do Rýmařova, tam je okresní komise, tam se všechno rozděluje. V nějaké obci, mohly to být Albrechtice u Rýmařova, byla zastávka u hospody ozdobené spojeneckými vlajkami a velkou rudou hvězdou z „papunde-ku“. Když naši bojovníci vešli do lokálu, bleskově se zvedl od jakéhosi předsednického stolu muž ozdobený snad půlmetrovou trikolórou a různými odznaky a rychle vyběhl zadními dveřmi ven. „*Je to V, je to určitě V!*“ křičel Mičula a přítomní jeho jméno potvrdili. V. byl totiž učitel, resp. ředitel školy v Týnci proslulý tím, že v době, kdy už bylo slyšet kanonádu z blížící se fronty, stále věřil, že Říše má tajnou zbraň a že se vše může obrátit, a ještě v dubnu 1945 nás cepoval, abychom se naučili píseň, kterou umíme dodnes a která začínala: „Die Fahne hoch...“ a zpívá se v ní o kamarádu zavražděném Rudou frontou a Černou reakcí. Jistě, Horst Wessel Lied!

V. byl původně nadšený sokolský dorostelec a mladičkář učitel. Pak se z něj stal bigotní katolík, pak cvičitel smutně známého Kuratoria a z něj se stal školním ředitelem. Začátkem května 1945 zmizel v pohraničí a v Albrechticích už byl národní socialista. Po odhalení přešel k Šumperku a to už byl členem KSČ. Tvrdě likvidoval kulaky, v r. 1968 byl už zase reformní straník. Odsuzoval okupaci vojsky s vizionářským zanicením, aby pak o rok později obnovoval SČSP a byl v prověřkové komisi. V r. 1989 se opět vybavil půlmetrovou trikolórou a vedl místní OF. Za všech režimů byl nepostradatelný pro svůj úhledný rukopis a schopnost „štymovat“ pokusy o nějaké myšlenky místních veleduchů do frázevých usnesení.

V Rýmařově se naše výprava moc nezdržela. Ano, jeďte si do Lomnice a tam si to vyřídíte. Jeli jsme přes Tylov, ale i zdejší mlýn na Moravici už byl obsazen a staříček pan Malovaný si na to dodnes vzpomíná, jak nás odkázal na mlýn v Lomnici. Lomnický mlýn byl už dávno mimo provoz, ale říkal, že je tu ještě bývalá pila na vodní pohon, kde se též šrotovalo obilí.

Tu stavbu dávno zbořenou si pamatují jen mlhavě. Byl za ní sad s velkými jablky. Chodil jsem s řidičem Táborským po okolí a zatímco on hledal v domech pohrabáč, tak mne zaujal starý Němec v obrovských pantoflích. Postavil se na můstek před potůček, zaklepal na zá-

bradlí a vysypal do vody hrst drobků chleba. V tu ránu voda zavířila spoustou malých rybiček dělicích se o potravu. Že mě paměť neklame, potvrdila po 60 letech paní R., která zde bydlí. Mezitím selhal pokus o obsazení také již nefunkční pily. Táborský cosi opravoval na autě a my ostatní jsme šli po obci směrem k hospodě, kde sídlila správní komise. Mičula s Bartoníkem viditelně ozbrojeni a všichni označeni trikolórami. Z domů vybíhaly Němky a ukazovaly pohrabáče nejrozličnějších velikostí - zvěst se bleskově šířila, Češi zabavují toto nářadí, ach bože, co nás ještě čeká... Na jednání s místní správní komisí mám vzpomínky mlhavé: V zakouřeném sále se zelenými fábory u stropu psala žena s cigaretou v ústech na stroji.

To už se blížil večer a naše výprava se ubytovala v domě šikmo přes silnici, v té době už obsazeném rodinou H. z Majetína, našimi vzdálenými příbuznými. Pravda, dům je změněn téměř k nepoznání přestavbou a ubouráním hospodářské části, ale tehdy měl půdorys velkého písmene „U“. Do té otevřené části bylo postaveno auto s kulometem. Po poradě, že odtamtud útok nehrozí, vystřídala „švarcloska“ více poloh, až skončila na velebném prádelníku v pokoji s výhledem na západ. Okolo ní jsme si ustlali na slamnicích polohových na podlaze. V jiné místnosti byla rodina H. a v suterénním bytě německá rodina T. Brzy jsem usnul a byla už tma, když nás probudil hluk, přesněji křik a střelba.

„Trrr, trrrrr!“ ozývalo se a sem tam zvuk doprovázel jednotlivý výstřel. „*To je německý mašinkvér,*“ (MG 42) usoudili vojáci a dohadovali se, kam natočit kulomet. Ve sklepě naříkala německá stařena a snad se hlasitě modlila. Nový majitel H. ji hlasitě okřikoval: „*Kuš, babo! Neměli jste jít do války.*“ Pak jsem asi usnul. Po probuzení byly místnosti prázdné a začal jsem mít strach. Německá stařenka mi něco říkala, rozuměl jsem málo, a pořad ukazovala ven. Také dospělí o čemsi zaujatě rokovali a myslím, že radili H., jak si má dům opevnit. Vyrozuměl jsem jen, že v noci kohosi zastřelili. Pak už se odjíždělo domů a Táborský klel, že nemůže sehnat suché bukové špalky do generátoru a že dojedeme jen s potížemi. Ano, a pořádný pohrabáč také nesehnal. Odjížděli jsme a u hospody nproti stálo vojenské auto a jakýsi malý tank.

Na mé dotazy odpověděl otec kuse, že „*Němci zastřelili hospodského*“. Cesta zpět na Hanou proběhla bez potíží - vlastně ne: Našel se kýžený pohrabáč autodopravce Táborského. Ležel nedaleko místa příhody u Hrušovského potoka hned u silnice. Naši vojáci ostražitě provedli prohlídku „bojiště“, našli nějaké zbytky spíše ruské výstroje a výzbroje u několika vyhaslých ohnišť. Dlouho o tom pak diskutovali, co to mohlo být za lidi. Nějací lapkové, nějací banderovci nebo skupina vlasovců? A ještě jedna příhoda: Když jsme z toho místa odjížděli, tak byl vyzván můj otec, aby vyslal z kulometu poslední pozdrav do lesů. Natáhl „švarclosku“. Ozval se jediný výstřel, přičemž se ulomil úderník ve zbrani a byla už k ničemu. Jako střelby neschopnou ji pak otec odevzdal čs. armádě zastupované účetním svobodníkem Aloisem (dál rozmazaný klykák). Kdosi totiž ohlásil neoprávněné držení zbraní, a tak „švarcloska“ opustila úkryt za fukarem, „vintovka“ Mosin králíkárnou a podobně dopadly další.

Celá ta popsaná expedice měla ten efekt, že manželky a matky účastníků se pevně semkly v odporu proti odchodu do pohraničí. Celá anabáze žila jen v opakovaně vyprávěných vzpomínkách, kde se detaily buď utvrzovaly, nebo naopak popíraly. Když jsem se před 30 roky nastěhoval do Lomnice, osud tomu chtěl, že právě do domu, kde jsme tehdy nocovali. Pamětníci výpravy časem postupně umírali a stále ubývá z hrstičky těch, kteří už tehdy v Lomnici žili. O jejich vzpomínky projevuji místní „kulturtréři“ okázalý nezájem. V jiných obcích, až na výjimky, je situace zřejmě stejná. Ztráta historické paměti a souvislosti je jim lhostejná. Guláš z ní neuvaříš, slivovici nevypálíš - k čemu to tedy je...?

Na lomnickém hřbitově ještě stále našťestí stojí pomník s nápisem: „Stanislav Janků - nar. 10. 7. 1907, zemř. 10. 8. 1945. Těšil ses na českou svobodu - leč osud předčasně tě sklátil do hrobu!“

Typická pomníková podobenka v oválném rámečku, občas udržovaný hrob. Bývalý barokní dům, později škola, později hospoda, ještě později zase školka, též pionýrská klubovna atd., je přestavěně stavení výborně udržované a nic nevypovídající o tragédii 10. 8. 1945.

Třeba se k ní ještě někdy vrátíme.

Jaroslav Chytil

V Šumperku otevřeli novou Galerii Šumperska

Rozsáhlá rekonstrukce severovýchodního křídla Pavlínina dvora v Šumperku byla zahájena v lednu roku 2006 a byla realizována s pomocí finanční dotace ze SROP. Hlavními cíli programu bylo vybudování penzionu, galerie, informačního centra a přednáškového sálu. Investorem akce bylo Město Šumperk, Vlastivědné muzeum v Šumperku se jako partner projektu podílelo na vybavení interiéru, zpracování scénáře ga-

lerie i na samotné instalaci expozice.

Pro první expozici Galerie Šumperska byla vybrána vedle několika starších významných zesnulých autorů (Zdeněk Sklenář, Richard Wiesner, Karel Homola, Jiří Jílek, Vítězslav Pokorný, Zbyněk Semerák) skupina nejvýraznějších současných tvůrců, na Šumpersku obecně známých (Lubomír Bartoš, Jiří Hovorka, Jan Hrachovina, Aleš Kauer, Anežka Kovalová, Miroslav

Koval, Věra Kovářová, Jiří Krtička, Dagmar Koverdynská, Milošlava Prokúpková, Antonín Suchan, Bohumil Teplý, Petr Válka, Ilja Zachoval).

V expozici se v budoucnu počítá s maximálním využitím uměleckých předmětů, jež jsou v majetku Vlastivědného muzea v Šumperku, Města Šumperka, nebo se zapůjčenými díly z majetku muzeí, galerií či soukromých osob. Galerie byla otevřena vernisáží 1. 2. 2007 v 18 hodin výstavou

nazvanou *Současné výtvarné umění Šumperska*. Výstava potrvává do 31. 8.

Do galerie, jež se nachází v přízemí východního křídla Pavlínina dvora, se vstupuje z parku přes informační centrum, kde si návštěvník zakoupí vstupenku. Otevírací doba galerie: út - pá: 8.00 - 17.00, so: 9.00 - 13.00. V neděli a v pondělí je galerie uzavřena.

Mgr. M. Berková,
tisková mluvčí

Seriál

Nebojte se první pomoci (25. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Úrazy podle lokalizace - orgánových systémů: Úrazy hlavy

Předchozí skupina úrazů byla člena podle příčin. Nyní se bude zabývat první pomocí ve vazbě na konkrétní poranění. Běrec si lze zlomit při dopravní nehodě, pádu se stromu, při lyžování, kopané i procházce v lese. Mechanismus je pokaždé jiný, ale zranění řešíme ve všech případech stejně.

Úrazy hlavy

- mozkolebeční poranění

Hlava může být poraněna ve vlasaté i obličejové části, často se jedná o kombinaci. Pro poranění ve vlasaté části se užívá označení mozkolebeční úraz, i když tomu tak nemusí být doslova. Každá rána v této části hlavy nemusí být spojena s poraněním lebky a mozku. Poranění mozku je vždy spojeno s poruchou vědomí.

Při otěsu mozku dochází ke krát-

kodobé ztrátě vědomí, po jeho nabytí má zraněný ztrátu vzpomínky na úraz. Těžká poranění mozku jsou provázána trvalým bezvědomím. Velmi závažná je ztráta vědomí s časovým odstupem od vzniku úrazu, zpravidla totiž signalizuje nitrolební krvácení.

Příčiny:

- dopravní nehody, nehody cyklistů, sportovní úrazy (box), kriminální úrazy (přepadení, rvačky).

Příznaky:

- rány lební pokrývky vydatně krvácí;
- poruchy vědomí, bezvědomí;
- nevolnost, zvracení.

Čím je postižený ohrožen?

Komplikacemi bezvědomí a mozkovým krvácením.

Postup první pomoci:

Prioritou je ošetření bezvědomí,

zastavení krvácení a krytí ran. Na vlasaté části hlavy klasický obvaz špatně drží, doporučuje se proto tzv. Hippokratova čapka, zhotovená ze dvou obinadel. Dnes je nejpraktičtější elastický návlek zvaný Pruban.

Čeho chceme docílit? Udržet průchodnost dýchacích cest a ošetřit rány.

Návrat vědomí neznamena uzdravení, zraněný vždy patří k lékaři. Pády s kola jsou velmi nebezpečné - proraženou přílbu lze vyměnit, s lebkou je to složitější.

Úrazy hlavy bývají spojeny s poraněním krční páteře, proto je nutné se vyvarovat zbytečných pohybů raněného.

MUDr. Juljo Hasík

(Nebojte se první pomoci)

Ilustrační foto: Záchrané služby

NAŠE LISTÁRNA

Před 46 lety byl přijat hlavní programový dokument Sudetoněmeckého landsmanšaftu

Dokument „20 bodů“ Sudetoněmeckého landsmanšaftu z roku 1961

V letošním roce uplyne už 46 let existence dokumentu „Stanovisko sudetoněmecké rady k sudetské otázce“ (známé jako „20 bodů“). Tento dokument zformulovala a přijala svým plénum sudetoněmecká rada sdružených politických a zájmových organizací sudetských Němců v SRN na svém jednání dne 15. ledna 1961. Stanovisko pak bylo následně 7. května přijato vrcholným spolkovým shromážděním Sudetoněmeckého krajanského

sdružení jako zásadní programový dokument a také pilíř budování Sudetoněmeckého landsmanšaftu (dále jen SnL).

Tento dokument se hned v úvodu v deseti bodech vrací pohledem nazpět (Rückblick) do historie, hodnotí příčiny a důsledky, podle nich, tzv. sudetské krize na podzim 1938. Vývoj českých zemí od roku 1918 je pak vnímán zásadně ahistoricky a jinou optikou než na české straně a podle toho se také odlišuje vyvozování příčin a ná-

sledků krizových okamžiků společných dějin. Dle Stanoviska byli sudetští Němci v roce 1938 jen „objektem politiky velmocí“ a vyhnání sudetských Němců po roce 1945 z jejich dědičně osídleného území bylo prý „následkem rozpínavého českého nacionalismu“. Na závěr této řady falešných tvrzení a účelové retrospektivy dokument připomíná, že ani pozvolná výměna generací v žádném případě nepovede k „vyřízení“ sudetské otázky.

Dalších deset bodů přijatého Stanoviska popisuje vztah SnL ve výhledu a v uvažovaných budoucích činech a vizích SnL. Rozchod s Němci po druhé světové válce je dodnes hlavním sporným momentem vztahů obou národů. Je zde uváděno kategorické „nesmíření se“ s vyhnáním ze své staleté vlasti a neupuštění od náhrady utrpených škod. V dalších bodech programu SnL stručně přibližuje hlavní pilíře a také cíle své politiky. Prakticky dokument uvádí pilíře, jako jsou právo na domov a na vlast, právo na sebeurčení a také majetko-

vé požadavky. V posledních bodech se pak vyzývá k nové diskusi o státoprávním uspořádání českých zemí odpovídajícím zásadě sebeurčení národů, přičemž tento vztah má být zasazen do rámce společné evropské integrace. Jde o výhled landsmanšaftu a nástin řešení sudetské otázky v rámci rozličných státoprávních řešení u nás. V tomto programovém a dosud stále platném dokumentu se fakticky nepožaduje nic jiného než opětovné usídlení sudetských Němců na původních územích, se kterými smí být disponováno jen s jejich výslovným souhlasem. Právo na národní sebeurčení pak neznamena nic jiného než právo sudetských Němců na odtržení jimi dříve osídlených území od České republiky. V rekapitulaci se pak uvádí, že tato „nespravedlnost“ se týkala podle SnL až 120 tehdejších soudních okresů, resp. 3 338 tehdejších obcí s převahou německého obyvatelstva. Je nesporné, že toto Stanovisko „20 bodů“ a aktivity s tím spojené byly z pozadí režirovány Witiko-

Bundem, nacionalistickou organizací založenou roku 1950 bývalými nacisty a německými nacionalisty různého zabarvení.

Dnes je potřeba u nás brát Stanovisko z roku 1961 i nadále vážně, a to nejen proto, že SnL dodnes svých programových „20 bodů“ nenahradil žádným novelizovaným dokumentem, který by reflektoval změněnou situaci druhé poloviny 20. století a začátku 21. století. Právě proto by se mělo na uvedený program hledět jako na sice stále platný, avšak přeci jen už 46 let starý a nepružný dokument. Z toho lze také vyvozovat, že přes snahy zejména některých mladších členů sdružení je landsmanšaft ve své podstatě velmi konzervativní organizace, málo schopná pružně reagovat na novou evropskou politiku a vyvíjející se společenské dění začátku 21. století vůbec. Sudetoněmecký landsmanšaft je organizací, která už dlouhodobě vznáší majetkové a územní požadavky vůči ČR, usiluje o změnu poválečného uspořádání a zpochybňuje Postupimskou dohodu ze srpna roku 1945. V ní vítězná mocnost rozhodly, že německé obyvatelstvo a jeho složky žijící v Polsku, Československu a Maďarsku budou odsunuty do Německa. Vzniku SnL předcházelo působení několika organizací, které se zpočátku, po skončení 2. světové války, zabývaly hlavně sociální pomocí odsunutým Němcům. Nejdříve se sudetští Němci organizovali podobně jako další skupiny ve svépomocných a charitativních organizacích a až po zrušení zájmu západními spojenci roku 1948 docházelo ke spolčování ve svazech podle země svého původu (domoviny), v krajan-ských spolicích (landsmanšaft). Tehdy byla také povolena první okresní organizace s názvem SnL, a to v Memmingenu. Dosa-

vnádní sdružení vytvořila v lednu 1949 Zemské sudetoněmecké krajan-ské sdružení, které zastupovalo podle bonnského Svazu vyhnanců (Bund der Vertriebenen) na 13 milionů Němců sídlících dříve ve střední, středovýchodní a východní Evropě.

Spontánně vznikaly desítky místních a okresních skupin, především v Bavorsku. Až 16. ledna 1949 byla založena Zemská organizace SnL, jejímž předsedou se tehdy stal nechvalně proslulý nacističtí Rudolf Lodgman von Auen (bývalý člen DNP, SdP a NSDAP). Na setkání sudetoněmeckých předáků o rok později (25. ledna 1950) v Detmoldu se Zemská organizace landsmanšaftu etablovala už jako celostátní Sudetoněmecký landsmanšaft, který zastřešil všechny doposud fungující regionální organizace. Detmoldská deklarace také stanovila postavení a hlavní úlohu SnL, kterou mělo být do budoucna zastupování všech sudetských Němců bez rozdílu a pečování o jejich dědictví a dále také rozvinula závěry Eichstättské „adventní“ deklarace z roku 1949. Jedná se o dva ze základních a dodnes stále platných dokumentů SnL, kde se mj. objevují požadavky návratu vlasti v jazykových hranicích z roku 1937 a nastolení udržitelného poměru mezi Německem a jeho západoslovanskými sousedy. V červnu roku 1954 převzal Svobodný stát Bavorsko symbolické opatrovnictví nad sudetoněmeckou národnostní skupinou na Sudetoněmeckých dnech v Mnichově, kdy byli sudetští Němci (tj. Němci z Čech, Moravy a českého Slezska) vedle Švábů, Franků a Starobavorů prohlášeni za čtvrtý bavorský kmen. Tento symbolický patronát (Schirmherrschaft) byl později potvrzen i písemně v listopadu 1962.

Roku 1979, u příležitosti třiceti

let vzniku SnL, byl přijat inovovaný programový dokument pod názvem „Manifest 79“, který v podstatě znovu rozvinul tradiční cíle a požadavky SnL. Přes odvolávání se na Stanovisko „20 bodů“ z roku 1961 zde bylo v článku 5 uvedeno, že „poměr mezi Německem a Československem může být normalizován pouze tehdy, až bude dodrženo právo a požadavky sudetských Němců“, což je jediný způsob, jak dosáhnout vitaného „německo-českého vztahu založeného na dobrých sousedských vztazích a pravém partnerství“.

Při posuzování dosavadní 58leté historie, činnosti a vůbec dnešního SnL je nutno uvést, že výše uvedené prvotní deklarace z Eichstättu, Detmoldu a „Stanovisko 20 bodů“ a z nich vzešlé požadavky zůstávají nadále v platnosti. V množství prohlášení a stanovisek dává SnL najevo, že „sudetoněmecká otázka“ je pro něj, na rozdíl od české strany, stále otevřená a že má stále výhrady ke všem oficiálním dokumentům, který byly přijaty reprezentanty našeho státu a SRN. Jde zejména o Česko-německou smlouvu z roku 1974 (známá jako „Pražská smlouva“), Smlouvu mezi ČSFR a SRN o dobrém sousedství a přátelské spolupráci z roku 1992 a nakonec o Česko-německou deklaraci o vzájemných vztazích a jejich budoucím vývoji, podepsanou v lednu 1997. SnL dodnes svých programových „20 bodů“ nenahradil žádným novelizovaným dokumentem, který by reflektoval změněnou situaci, a právě proto by se mělo na uvedený program hledět jako na sice stále platný, avšak přeci jen 46 let starý dokument. Přes snahu některých mladších členů SnL je landsmanšaft ve své podstatě velmi konzervativní organizace, velmi těžko schopná pružně re-

agovat na vyvíjející se společenské dění.

Na závěr je ale třeba si připomenout, že porážka Německa v roce 1945 se nikde v Evropě neobešla bez utrpení nevinných příslušníků také německého národa. Byl to následek a svým způsobem také pochopitelné chování za to, že nacistické Německo bylo tím činitelem, který okleštil a okupoval ČSR, přepadl Polsko a rozpoutal tak nejstrašnější válku v dějinách lidstva. Porazené a bezpodmínečně kapitulující Německo zaplatilo za tuto vinu ztrátou až třetiny svého území, útekem, vyhnáním a transferem milionů lidí ze střední a východní Evropy do zmenšeného a rozděleného Německa a dočasným zánikem státní suverenity.

S politováníhodnými případy excesů a křivd je spjat rovněž tzv. „divoký“ odsun Němců z ČSR, při němž se projevil důsledek války, nacistického teroru a s ním spojeného extrémního rozkolísání právních a etických norem jednání také na české straně. Tak došlo k tomu, že sudetští Němci byli zbavováni československého občanství, většiny občanských práv i majetku. Zhruba tři miliony Němců, vyhnaných a (až od srpna 1945) odsunutých z českých zemí, tvořily čtvrtinu z celkového počtu vysídleného německého obyvatelstva. Transfer se stal nedílnou součástí demografických, politických a mezinárodněprávních proměn celé poválečné Evropy. Historii už nejde vrátit či změnit, dnes jde jen o to, aby se k tehdejší i dnešním činům na obou stranách vždy obě strany také znaly, aby nekonečné revize některých chyb a křivd nevytvářely křivdy nové.

Připravili: PhDr. Alois Matuška, František Ziegler (z občanského sdružení Klub českého pohraničí Rýmařov)

Úsměvně

Jurášek to zařídí

Děti umí ještě ledacos z ráje. Malý Jirka ze sousedství toho umí moc. Když se na mě ten malý klučík podívá, dovedla bych mu odpustit i to, co ještě neprovedl. Někdy se zdá, že řeči dospěláků vůbec nevnímá, to je ale omyl. Maminka si povzdechla něco o drahotě a o nedostatku peněz a vzápětí uslyšela radu: Půjdem do automatu a vybereš si, kolik budeš chtít!

Klučičí hra bývala vždycky hra na vojáky.

Náš pětiletý malý velitel rozsadil všechny plyšáky a myšáky, hračky dostupné i nedostupné, rozdělil je na dvě válčící vojska, sám tloukl šavličkou a bitva mohla začít. Jak se ale dává povel k útoku? Po chvíli zaváhání jsme uslyšeli výzvu k boji: Dělejte bordéél, ted! (*Ar' vlídný čtenář promine.*) A bylo. Po chvíli bylo i po řežbě.

Po nedělním obědě Jirkův tatínek vymyslel geniální hru. Tedy skvělou pro sebe. Hra dostala

název „Na líného psa“. Tatka coby líný pes ležel na gauči a Jurášek hlídal, aby ho nikdo nerušil. Starý líný pes brzo usnul a ještě k tomu řezal fúru dříví. Malý pes hlídal, hlídal...

Když maminka otevřela dveře, vypadalo to jako u Šípkové Růženky. Zlehýnka je jenom přikryla dekou. Hezké sny!

PS: Nevíte náhodou, jak se zahání medvěd? Huš, huš! Nebo kšá? Musím to Jirkovi zjistiť. *Si*

Sport

RÝMAŘOVSKÝ SVK

"SOUTĚŽNÍ AEROBIC MASTER CLASS"

V. ročník

soutěž v aerobiku za účasti klubů z celé Moravy

závodnicím budou předvádět profi lektorky

Mgr. Pavlína Radičová – Prostějov

vicemistryně ČR 2004

Lýdie Švédíková – Rýmařov

vicemistryně ČR 2005

Vendula Grabaczová – Ostrava

Nenechte si ujít pěknou sportovní podívanou !
sobota 17. února – velký sál SVČ
zahájení soutěže v 9 hodin
vstupné 20 Kč

TJ JISKRA Rýmařov - Sport pro všechny
pořádá sportovní dopoledne pro nejširší veřejnost

CVIČÍ CELÉ MĚSTO

Kdy: v sobotu 17. února 2007

Kde: tělocvična TJ Jiskry Rýmařov na Hornoměstské ulici
Čas: v 9.30 (zahájení cvičení)

Cvičební hodiny povede skvělý host:
profi cvičitelka aerobiku Ivana Kožminová
z Havířova Srdečně zveme! Vstupné 50 Kč

ORION - MITAS CUP 2007

Obec Horní Město pořádá pod záštitou
 autocrossklubu RYMAX z Rýmařova

ZÁVOD X. ROČNÍKU MISTROVSTVÍ ČR
V MOTOSKIJÖRINGU
11. ÚNORA 2007 V PROSTORÁCH ZA MŠ

TRÉNINK: 10.00 **START ZÁVODU: 12.30**
SRDEČNĚ ZVU POŘADATELÉ

Oznámení o zahájení činnosti

Dne 2. 1. 2007 byla v Rýmařově, Příkopy 5,
 zřízena pobočka advokátní kanceláře:

JUDr. Luděk Zakopal, advokát
 Krnovská 1397/47, 792 01 Bruntál
 zapsán v ČAK č. 3857, IČO: 66 22 36 10

Řízením pobočky advokátní kanceláře byl pověřen:
Mgr. Petr Wolff

Poskytování právních služeb:
na základě předchozí telefonické dohody
(v odpoledních hodinách)

Kontakt:

795 01 Rýmařov, Příkopy 5
 Tel.: 554 212 443, GSM: 724 107 390
 E-mail: petr.wolff@seznam.cz

POHODA

Revoluční 28, 795 01 Rýmařov

Trafika - drogerie - dobíjecí kupóny
Nápoje - Svačinky - Cukrovinky
Žertovné předměty

Otevřeno:

Po - Pá 5 - 11, 14 - 20
 So 5 - 12
 Ne 7 - 10

Opět otevřeno!

ÚČETNICTVÍ

Vedení účetnictví
a daňové evidence,
včetně zpracování
daňového přiznání

Kontakt: Růžena Jablončíková
Slunečná 1, Rýmařov, mobil: 774 140 809

Soukromá řádková inzerce

Prodej

• Prodám osobní automobil zn. Fiat Brava, 16 V, EL, 1 581 ccm,
 1. majitel v ČR, r. v. 1996, najeto 160 000 km, centrální zamyká-
 ní, el. přední okna, el. zrcátka, střešní el. šibr, posilovač řízení,
 originál rádio, airbag řidiče, mlhovky, otáčkoměr, sada zimních
 pneu. Cena: 59 000 Kč. Kontakt: tel. 775 935 566.

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
 Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 25. 1. 2007. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných
 příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří
 Konečný. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
 Vyšlo dne: 2. 2. 2007. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 8. 2. 2007. Další číslo vyjde 16. 2. 2007.
 Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
 Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. Cena 10,- Kč

Organizace a spolky

Projekt Nedělní škola ve Stránském

Občanské sdružení Stránské, které existuje od roku 2005, vzniklo za účelem pořádání kulturních a sportovních akcí, ochrany místních památek a dalších činností rozvíjejících obec. Začátkem loňského roku vypracovalo svůj první velký projekt s názvem Nedělní škola, který má pomoci tyto cíle naplnit. Nyní pro něj získalo dotaci z fondů Evropské unie a od státu, konkrétně z Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, v celkové výši 280 tisíc Kč.

Jedná se o soubor vzdělávacích kurzů, tzv. workshopů, které budou pravidelně probíhat v prostorách zemědělské usedlosti ve Stránském č. 5. Každý workshop bude zaměřen na tradiční řemesla, která v tomto kraji v minulosti převládala (např. košíkářství,

ruční zpracování vlny, pečení chleba, drátenictví, kovářství, malba na sklo a další).

Víkendové kurzy pod vedením odborníků z jednotlivých řemeslných oblastí budou určeny pro občany Stránského i širokou veřejnost. Kapacita každého z nich bude do patnácti lidí. Účastníci se budou moci seznámit s celým procesem výroby od získání surovin z přírodních zdrojů (např. stříhání ovcí) až po zhotovení konečného výrobku (např. ruční zpracování vlny na kolovratu). „Absolventi od nás dostanou symbolický list o tom, že se učasnili kurzu. Pokud to bude kurz malý, tak to bude pamětní list, o týdenní kurzy by se měl postarat mistr a ten dává i certifikát z daného řemesla,“ dodává spoluautorka projektu Vladimíra Křenková.

Ukázky starých řemesel mohli ve Stránském již loni zhlédnout návštěvníci oslavy založení obce.

Činnost Nedělní školy je spojena s dalšími aktivitami občanského sdružení, jako je ekologická výchova pro místní školy, projekce nekomerčních filmů, pořádání malých výstav či zavedení veřejného internetu ve Stránském. Sdružení uvažuje také o spolupráci s okolními školami, které by se mohly do jednotlivých aktivit zapojit. O prázdninách se počítá s rozšířením kurzů z víkendových na týdenní, ale v plánu je i letní příměstský tábor pro děti. V budoucnosti by měla ve Stránském vzniknout také bylinná zahrada, která by byla využita pro workshop zaměřený na zpracování a použití bylin. Dne 7. července proběhne ve Strán-

ském pravidelná obecní oslava, která bude letos opět zaměřena na historii obce.

Celý projekt by měl být zahájen letos v červnu. Nedělní škola vznikla především z potřeby místních občanů setkávat se a za účelem zviditelnění obce Stránské nejen pro obyvatele z blízkého okolí, ale i pro případné turisty. Již nyní je patrný zájem široké veřejnosti, který neustále vzrůstá. Návštěva workshopů je velmi vhodná pro rodiny s dětmi, kterým není lhostejná práce našich předků. Zároveň se přiučí některému ze starých řemesel a dozví se něco o jeho historii. „Je to hlavně využití pro volný čas. Aby člověk našel, co ho baví a schopnosti, o kterých možná ani neví,“ říká o účelu projektu Vladimíra Křenková. JiKo, LuK

Z okolních obcí a měst

Zasedala Rada Euroregionu Praděd

Ve Vrbně pod Pradědem, sídelním městě české části Euroregionu Praděd (EuP), se 19. ledna 2007 konalo první zasedání Rady EuP. Zasedání rady je zpravidla šestkrát do roka, rada je složena z 16 zástupců členských měst a obcí. Rýmařov zastupuje v Radě EuP místostarosta Ing. Jaroslav Kala. Členy Rady EuP jsou: Andělská Hora, Bernartice, Bruntál, Javorník, Jeseník, Krnov, Malá Morávka, Město Albrechtice, Mikulovice, Osoblaha, Rýmařov, Stará Červená Voda, Úvalno, Vidnava, Vrbo pod Pradědem, Zlaté Hory a od 19. 1. 2007 Písečná. Vzhledem k tomu, že po komunálních volbách, které proběhly na podzim loňského roku, došlo

k několika podstatným změnám, bylo nutné zvolit nové představitele EuP. Rada EuP zvolila do funkce předsedy EuP pana Mgr. Petra Procházku, starostu města Jeseníku, a do funkce místopředsedy pana Petra Šolce, starostu Města Albrechtic. Do funkce výkonného ředitele euroregionu byl jmenován Ing. Zdeněk Jarmar. Rada dále schválila 17. členu rady, kterým se stala obec Písečná.

Po úspěšné implementaci Fondu mikroprojektů programu INTERREG IIIA se nyní euroregion připravuje na nové programové období, které by mělo být zahájeno již na podzim tohoto roku.

Ing. Jaroslav Kala,
místostarosta města Rýmařova

Fota: archiv MěÚ Rýmařov

DIGI KLIMA DIESEL

BMW 525TD 85kW, r. v. 1999, 6x airbag, ABS, rádio a CD, PC, multif. volant, tažné temp., senzor brzd, el. okna a zrcátka, centrál. Cena: 189 900 Kč.

DIESEL

Citroen Berlingo 1.9D, CZ, 5 míst, r. v. 1997, imob., el. okna, centrál, zadní stěrač, rádio, posilovač řízení. Cena: 114 900 Kč.

4X4

Suzuki Jimny 1.3,1. maj., CZ, r. v. 1999, 2x airbag, rádio, el. okna, posil. říz., zadní stěrač, uzávěrka dif., el. zrc., centrál. Cena: 139 500 Kč.

NAJETO 48 TIS. KM

Škoda Fabia 1.2, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2003, 2x airbag, ABS, rádio, CD, posil. říz., taž., zám. řad. páky, zad. stěr. Cena: 169 900 Kč.

Š - Fabia 1.4 Comfort, CZ, 1. maj., r. v. 2001, 2x airbag, rádio, posil. říz., PC, zámek řad. páky, zad. stěrač, el. okna, centrál. Cena: 139 900 Kč.

Daewoo Matiz 0.8SE, 1. maj., r. v. 1999, rádio, centrál, zad. stěrač, tón. skla, imobilizér, el. př. okna, děl. zad. sed. Cena: 84 900 Kč.

KLIMA LPG

Fiat Bravo 1.6 16V 100, r. v. 1998, rádio, posil. říz., zadní stěrač, mlhovsky, centrál, imob., el. okna a zrcátka. Cena: 84 900 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Citroen Xsara Picasso 2.0 HDi r. v. 2000, 4x airbag, ABS, ESP, rádio a CD, PC, multif. volant, imob., el. okna a zrcátka, centrál. Cena: 169 900 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Ford Galaxy 1.9TDi, 85kW, 1. maj., r. v. 2001, 4x airbag, ABS, el. okna a zrcátka, senzor brzd, posil. říz., centrál. Cena: 265 900 Kč.

NOVÝ VŮZ

Opel Agila 1.0 12V,CZ, 1. maj., r. v. 2006, airbag, ABS, zadní stěrač, příprava pro rádio, dělená zadní sedadla. Cena: 189 900 Kč.

DIESEL

Peugeot 406 Combi 1.9 TD, r. v. 1997, airbag, rádio, posil. říz., centrál, senzor stěračů, mlhovsky. Cena: 109 900 Kč.

DIESEL KLIMA

Škoda Octavia TDi, r. v. 2002, 2x airbag, ABS, ASR, PC, vyhř. zrc., mlhovsky, imob., el. okna a zrcátka, centrál, aut. převodovka. Cena: 229 900 Kč.

KLIMA

Opel Astra 2.0DTi, 1. maj., r. v. 2003, ASR, rádio, CD, přípr. pro tel., 4x airbag, ABS, imob., el. př. okna, Al kola, centr., el. zrc., Cena: 219 900.

Renault Mégane 1.6, 55kW, r. v. 1997, 2x airbag, rádio, posil. říz., zadní stěrač, mlhovsky, el. okna, centrál. Cena: 89 900 Kč.

KLIMA DIESEL

Ford Focus 1.8TDDi, servis, 1. maj., r. v. 2003, rádio, posil. říz., 4x airbag, ABS, imob., el. okna a zrcátka, centrál. Cena: 229 900 Kč.

Renault Clio 1.4i, r. v. 1999, 2x airbag, ABS, rádio, el. okna, PC, centrál, zadní stěrač, el. zrcátka, dělená zadní sedadla. Cena: 98 900 Kč.

Škoda Fabia 1.4i 44 kW, CZ, 1. maj., servis, r. v. 2001, airbag, rádio, imob., zámek řad. páky, zadní stěrač. Cena: 129 900 Kč.

Škoda Felicia 1.3 LX 40 kW, CZ, r. v. 1997, rádio, zámek řídicí páky, dělená zadní sedadla, zadní stěrač, mlhovsky. Cena: 69 900 Kč.

Škoda Octavia 1.6i 55 kW, CZ, r. v. 1998, airbag, rádio, alarm, posilovač řízení, tažné, centrál. Cena: 114 900 Kč.

KLIMA DIESEL 4X4

Volkswagen Passat 1.9TDi, 81 kW, 4x4, 1. maj., r. v. 1998, 4x airbag, ABS, el. šibr, vyhř. zrc., centr. zam., el. okna a zrcátka. Cena: 194 900 Kč.

DIESEL KLIMA

Š - Octavia Combi 1.9TDi, r. v. 1999, 4x airbag, ABS, rádio, PC, zadní stěrač, senzor světél, mlhovsky, el. okna a zrcátka, centrál., Cena: 189 900 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Seat Toledo 1.9 TDi 81 kW, CZ, r. v. 1999, 2x airbag, ABS, rádio, imob., posil. říz., PC, el. sklopná zrcátka a okna, centrál. Cena: 189 900 Kč.

DIGI KLIMA

Škoda Superb 1.9TDi PD, CZ, r. v. 2002, 8x airbag, ESP, ABS, rádio, vyhř. zrc., senzor brzd, alarm, PC, temp., el. okna a zrcátka a další. Cena: 319 900 Kč.

DIESEL

VW Transporter 2.5 TDi, CZ, servis, 1. maj., r. v. 2003, rádio, posil. říz., zámek řad. páky, dělená zadní sedadla. Cena: 329 900 Kč bez DPH.

Navíc satelitní navigace do auto

GE Money Auto

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, bez ručitele a na počkání
- Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
- Specializace na splátkový prodej

Motorky na splátky

